

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P.
66001 KOPER

PP 559
(4 linije)

7096 AA

66

Vlada odobrila glavne smernice finančnega zakona

Programski dokument predvideva za leto 1987 4-odstotno inflacijo

RIM — Vlada je včeraj pod predstvom Bettina Craxija odobrila programski dokument, na podlagi katerega bodo izdelali finančni zakon za prihodnje leto. Poleg tega je vlada sklenila, da se bo o vprašanju pristojnosti državnih institucij v zvezi s poveljevanjem v primeru vojne moral izreči parlament. Vlada bo potem sklepala na podlagi navodil parlamenta in v tem vidu tudi izdelala odgovor, ki ga bodo potem izročili predsedstvu republike. Pri oblikovanju odgovora bodo sodelovala, poleg predsedstva vlade, še ministrstva za obrambo, za zunanje in notranje zadeve. Kot znano je pred časom, ob robu italijansko-libijske krize, predsednik republike Cossiga postavil vprašanje, kdo ima pravzaprav odgovornost, da prevzame poveljstvo nad vojsko v primeru vojne, saj italijanska ustava glede tega vprašanja ni povsem jasna.

Kot rečeno je vlada odobrila programski dokument, ki je bil na dnevnem redu že prejšnje vladne seje in ki ga takrat niso mogli odobriti zaradi sporov med ministri raznih strank. Sedaj so spore menda premostili in dokument, na podlagi katerega bodo izdelali finančni zakon za

leto 1987, je nared. Vsebinska je v glavnem tista, ki jo je že pred časom orisal zakladni minister Gorja in dooloča smernice finančnega zakona, ki ga bodo izdelali do konca meseca septembra. Državni primanjkljaj bi morali omejiti na 100 tisoč milijard lir, inflacija ne bi smela preseči 4-odstotne stopnje, narodni proizvod pa bi se moral povečati za 3 odstotke. Poleg tega bi morali zmanjšati izdatke za približno 2.500 milijard lir.

Ministrski svet je v grobem določil tudi smernice nekaterih ukrepov, ki bodo letos šli vstřic s finančnim zakonom. Ukrepi bodo zadevali pokojninsko reformo (s tem v zvezi naj povemo, da je minister za delo De Michelis potrdil, da bo vlada do 30. septembra odobrila zakonski odlok o reformi), zdravstvo (Donat Cattin napoveduje veliko večjo pristojnost in avtonomijo za dežele) ter dopolnilno blagajno.

Odobritev programskega dokumenta je seveda povzročila takojšnjo reakcijo sindikalnih organizacij. Tajniki CGIL, CISL in UIL Pizzinato, Marini in Benvenuto so zahtevali takojšen pogovor s predsednikom vlade Craxijem, še preden bi o besedi lu finančnega zakona razpravljali par-

lament. Tajništva sindikalnih organizacij ne izključujejo možnosti, da bi prihodnji teden oklicali stavko v znamenje protesta proti krčenju nekaterih izdatkov, ki so po mnenju sindikalnih voditeljev nujni.

Zakladni minister Gorja

Kaznjenci ne gladujejo samo za

Nenasilni protest zajel dobršen del kaznilnic

RIM — V italijanskih kaznilnicah se naglo širi nenasilni protest, ki se je pred tednom dni pričel v milanskem zaporu San Vittore. Včeraj je gladovno stavkalo kakih 4 tisoč zapornikov v 41 kaznilnicah, se pravi približno desetina vseh jetnikov.

Nenasilnemu protestu je dalo povod zavlačevanje pri sprejemanju že dolgo napovedanih amnistije in pomilostitve, a kaj kmalu so stavkajoči zaporniki postavili na zatožno klop celotni italijanski jetniški sistem, ki ga pestijo številni hudi problemi. Za rešetkami je danes v Italiji okrog 44 tisoč ljudi, 12 tisoč več, kot bi jih kaznilnice smele sprejeti, da bi bilo življenje v njih znosno. Za jetnike skrbi premajhno število osebja, v marsikateri kaznilnici so izredno slabe higienske razmere, v njih se ne kaznovano širijo mamilila. Dokaj je razširjeno nasilje med samimi kaznjenci, posilstva so na dnevnem redu in mnogi se boje okužbe z AIDS.

Stavkajoči zaporniki med drugim zahtevajo, naj parlament končno odobri novi pravilnik kaznilnic. Senat ga je že sprejel, zdaj pa leži v predalih pravosodne komisije poslanske zbornice. Protest bo prav gotovo pospešil njegov iter. Nekateri napovedujejo, da bo novi pravilnik začel veljati s prihodnjim mesecem. Če se bo to uresničilo, bo med drugim rešeno

vprašanje udeležbe nekaterih kategorij nevarnejših kaznjencev pri skupnih dejavnostih v kaznilnicah, ki jo urejuje člen 90 dosedanjega pravilnika in okrog katere so v zadnjih časih izbruhnile številne polemike. Novi pravilnik pa bi moral v večji meri omogočiti kaznjencem, da se zaposlijo tudi zunaj kaznilnic, da izboljšajo svoje stike s sorodniki in sploh z družbo, v katero bi se morali po prestani kazni polnopravno vključiti.

Protestna pobuda je medtem že v precejšnji meri dosegla svoj cilj. O njej in o razlogih, ki jo vodijo, so občila obširno in večinoma naklonjeno poročala. Tudi politiki oziroma zakonodajalci niso ostali do nje brezbrizni. Malodane vsi podčrtujejo nenasilno in nasprotno civilno obliko, v kateri poteka. Vse kaže, da, če drugega ne, bo vsaj odlok o amnistiji in pomilostitvi v zelo kratkem času sprejet. Gotovo ne bo rešil vseh nakazanih problemov, bo pa vsaj za nekaj mesecev znatno omilil preoblastenost kaznilnic.

Omeniti velja, da medtem ko se je protestna akcija včeraj razširila, so v nekaterih kaznilnicah prekinili že pred dnevi začeto gladovno stavko. Očitno jetniki ne nameravajo gnati zadeve do skrajnosti, kar potrjuje »miroljubno« naravo njihove akcije.

Zahteve predsednika predsedstva SFRJ Sinana Hasanija v Harareju

Ustavitev oboroževalne tekme, razorožitev in povratek k izvirnim načelom neuvrščenosti

HARARE — Na osmi konferenci predsednikov držav ali vlad neuvrščenih je včeraj govoril Sinan Hasanija, predsednik predsedstva Jugoslavije. V svojem govoru, ki so ga tukaj v konferenčnem centru v Harareju sprejeli z veliko pozornostjo, je uravnoteženo, toda stvarno kritično dal vsebinsko celovit pregled delovanja in izzivov, pred katerimi so neuvrščeni. Tukaj so s posebno pozornostjo sprejeli njegove ocene, da je treba ustaviti oboroževalno tekmo in se usmeriti na razorožitev prav tako pa poudarjanje izvirnih načel gibanja, ki so edina možna alternativna politika blokov, sile in pritiskov.

Splošna razprava se od včeraj o polodne dobesedno nadaljuje non stop, brez premorov in tudi ponoči. Tako je odločil predsedujoči, Robert Mugabe potem ko njegovi vztrajni pozivi naj govorniki kar se da skrajšajo svoja izvajanja, niso zalegli.

Zdaj je že moč potegniti skupen imenovalec osmega vrha, saj velika ve-

čina govornikov poudarja iste reči, resda mogoče z nekoliko drugačnimi otenki.

Tema, ki se je doslej ni ognil še nihče, je iransko - iraška vojna. O njej so včeraj na primer izrazito prizadeto govorili voditelji Etiopije, Mozambika, Gane, Sri Lanke in Malezije. Vsi trdijo, da je to nesmiselno vojno treba čimprej ustaviti.

Jug Afrike, apartheid in nezakonita zasedba Namibije s strani Južne Afrike je prav tako neizogljiva postavka vseh izjav. Razumljivo pa je, da je včeraj na primer o tem najbolj prizadeto govoril mozambiški predsednik Samora Machel, voditelj ene od držav prve bojeve črte. Probleme Juga Afrike je postavil v širši kontekst blokove politike in dejal, da Južna Afrika svoj položaj spretno vključuje v splošno konfrontacijo Vzhoda in Zahoda in s tem še naprej pridobiva podporo Zahoda za svojo nečloveško politiko rasnega razlikovanja.

Dolgo in podrobno je govoril o državnem terorizmu Južne Afrike in pri tem navedel številne grozljive podrobnosti o tem, kako teroristi, ki jih plačuje, opremlja in uri Pretoria pustošijo po Mozambiku. Zaradi njihovih napadov in občasnih vdorov južnoafriških enot je v Mozambiku umrlo že 100.000 ljudi. Teroristi so porušili 800 šol, poglani v zrak na kilometre železniške proge, uničili veliko mostov, zaradi česar ima Mozambik velikansko škodo.

Zahteval je, da neuvrščeni uvedejo ostre sankcije proti Južni Afriki in se zavzel za podporo državam prve bojeve črte, ki bodo zaradi tega najbolj oškodovane.

Etiopski voditelj Mengistu Haile Mariam je prav tako izredno prizadeto terjal enotno akcijo neuvrščenih proti Južni Afriki. Malezijski premier je dejal, da njegova država ne more sprejeti dejstva, da bo stol Kampučije tudi na tem vrhu ostal prazen. Zahteval je umik vietnamskih čet iz

Kampučije in uresničitev zakonitih pravic kampučijskega ljudstva, da samo odloča o svoji prihodnosti brez tujega vmešavanja.

Ministrski predsednik Sri Lanke je govoril o nesprejemljivih razlikah med bogatimi in revnimi in poudaril, da nerazviti nimajo nič od tehnološke revolucije, marveč nasprotno še bolj zaostajajo za razvitemi.

In tako vsak od govornikov, ki se zdaj nepretrgoma vrstijo za govorniškim odrom konferenčne dvorane razgrinjajo svoje videnje sveta in njegovih problemov.

Medtem pa se nadaljuje tudi zahtevno delo v političnem in gospodarskem komiteju. Politični včeraj ni delal do pozno zvečer ker so medtem poskušali uskladiti stališča okoli odstavka osnutka sklepne listine, ki terjaja ustavitev vojne med Irakom in Iranom.

JANEZ ČUČEK

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Vernon Walters danes v Rimu

RIM — Ameriški veleposlanik v OZN in posebni odposlanec predsednika Reagana Vernon Walters bo danes dopotoval v Italijo v okviru svoje misije po Evropi. Reagan je poslal tostran Atlantika, da bi orisal evropskim zaveznikom ameriške poglede na vprašanje ameriške evropske sodelovanje v boju proti terorizmu.

V Italiji bo Waltersa sprejel predsednik vlade Craxi, z ameriškim odposlancem pa se bodo sestali še zunanji minister Andreotti in minister za obrambo Spadolini. »Mi bomo predvsem poslušali, kaj nam bo Walters povedal,« pravijo v Rimu. Nobena skrivnost ni, da ima Walters nalogo prepričati evropske zaveznike, da bi uvedli gospodarske sankcije proti Gaddijevemu režimu, ki po ameriških trditvah podpihuje mednarodni terorizem.

Reaganov odposlanec je včeraj končal svoj obisk v Zahodni Nemčiji, kjer so si močno oddahnil, trdijo v Bonnu, ki so ugotovili, da ZDA za sedaj nimajo namena sprožiti drugih enostranskih vojaških akcij proti Libiji.

ITALIJANSKI NOGOMETNI POKAL Spodrsrljaj Triestine v Barletti

V 4. kolu italijanskega nogometnega pokala je včeraj Triestina ne pričakovano z 0:1 izgubila v Barletti in je s tem tudi izločena iz nadaljnega dela tega pokala, saj je Parma poskrbela za veliko presenečenje z zmago v gosteh proti Milanu (1:0).

Svetovno kolesarsko prvenstvo Danes ekipno na 100 km

V Coloradu Springsu se bo svetovno kolesarsko prvenstvo nadaljevalo s pričakovano tekmo na 100 km ekipno v cestni vožnji. V ožji krog favoritov sodijo tudi Italijani, medtem ko bi se Jugoslovani zadovoljili z uvrstitvijo do 10. mesta.

NA 10. STRANI

Spor o »vohunih« med SZ in ZDA

WASHINGTON — Navzkrižne aretacije domnevnih vohunov zastrupljajo odnose med SZ in ZDA v trenutku, ko so med njima v teku številni stiki v okviru priprav na srečanje med zunanjsima ministroma Shultzem in Ševardnadzejem in mogoče na vrh Reagan - Gorbačov.

Preteklo soboto so v Moskvi aretirali dopisnika ameriške revije »US News and World Report« Nicholasa Daniloffa pod obtožbo, da vohuni. Zasačili naj bi ga, ko se je polasčeval tajnih dokumentov. Toda v ZDA o določno zanikajo, da bi bil Daniloff vohun, in menijo, da je ameriškega časnika postavil past KGB. Sovjetske oblasti naj bi s tem odgovorile na nedavno aretacijo sovjetskega funkcionarja pri OZN Genadija Zaharova v New Yorku zaradi vohunjenja. Washington izključuje možnost zamenjave aretirancev.

Prepoved izvoza mesa v države EGS bo Italijo stala 400 milijard lir

RIM — Italija je ogorčena zaradi drastične prepovedi izvoza živih goved in njihovega mesa, izvoza, ki ga je zaradi ugotovitve slinavke in parkljevke v Italiji prepovedal veterinarski odbor EGS. Ukrep, ki bo pričel veljati v soboto in bo trajal tri mesece, bodo lahko ublažili šele na sestanku ministrskega sveta za kmetijstvo v Bruslju 15. septembra. Tako stroge ukrepe je EGS sprejel samo ob pojavu svinjske kuge lani v Belgiji.

Italijanski živinorejci bodo utrpeli okoli 400 milijard lir škode. Živinorejci in Krajevne zdravstvene enote si prizadevajo zatreti bolezen, predvsem pa vplivati na pristojna ministrstva (zdravstvo, kmetijstvo in politika EGS), da bi sprejeli ustrezne ukrepe. Predvsem dvojce: takojšnje izplačilo odškodnine za celotno vrednost pobitih živali kakor tistih, ki jih bodo pobili kasneje (prašičereji še sedaj čakajo na odškodnino zaradi slinavke izpred dveh let) in zamrznitev uvoza mesa za obdobje, ko velja prepoved izvoza.

Vsredržavni tajnik sindikata veterinarjev Gallina predlaga iskanje vzrokov za izbruh bolezni. Ni mogoče krivdo zvrniti samo na vojake, ampak tudi na generale, pravi. V lanski ministrski okrožnici so opredeljene obveznosti pri cepljenju živali proti slinavki: delo veterinarjev odobrijo živinorejci. Zato nima smisla, da se sedaj znašajo na veterinarje, pravi Gallina. Veterinarska služba je postala neučinkovita, odkar je v preteklih letih ministrstvo za zdravstvo sprejelo njegovo upravo z nezadostnimi denarnimi sredstvi. Na tisoče ton mesa na mejah 70 veterinarjev nadzoruje z zastarelo opremo. Na območju državnega ozemlja mora 2800 veterinarjev KZE nadzorovati zakol v vrednosti 35 milijard lir na leto.

»Ostali smo v letih, ko je Italijan porabil 6 kg mesa na leto, sedaj pa jih poje 70 kg«, je izjavil Gallina. Na leto je potrebno cepiti 6 do 8 milijonov goved, 5 milijonov prašičev in 2 milijona glav drobnice. Preventivno službo je potrebno organizirati po vsej državi.

Ob nenavadni pozornosti sovjetskih občil

Še iščejo brodolomce »Admirala Nahimova«

MOSKVA — Ves včerajšnji dan se je v Črnem morju nadaljevalo iskanje pogrešancev po potopitvi sovjetske potniške ladje »Admiral Nahimov«. Ladja se je pogreznila na morsko dno v nedeljo okrog polnoči, kakih 15 minut potem ko je vanjo trčila tovarna ladja »Pjotr Vasev«. Sedaj leži približno 45 metrov pod morsko gladino, 8 milj od obale v bližini pristanišča Novorosijsk, iz katerega je uro pred nesrečo odplula.

Na krovu »Admirala Nahimova« je bilo 1.234 potnikov in članov posadke. Hitra potopitev in noč sta hudo omejevali učinkovitost prvih reševalnih operacij. Pri njih je sodelovalo do 70 plovil ter večje število helikopterjev in letal. Zadnjega preživelega brodolomca so našli v ponedeljek popoldne, kot je včeraj povedal moskovski radio, pa bodo nadaljevali z iskanjem, »dokler ostaja trohica upanja«. Število rešenih se včeraj vsekakor ni spremenilo. Gre za 836 oseb, ki so jih našli že v prvih urah po nesreči. Od ponedeljka dalje se do potopljenih ladje spuščajo potapljači, ki pa se vračajo na površje praznih rok ali pa s trupli.

Podčrtati velja, da sovjetske oblasti tokrat ne zavijajo nesreče v skrivnostni molk, kot so to doslej običajno delale od podobnih primerih.

Dinamiko nesreče preiskuje vladna komisija, ki jo vodi podpredsednik ministrskega sveta in član politbiroja KPSZ Gejdar Alijev.

Iz okolice jezera Nios bodo izselili 13.000 oseb

JUANDE — Iz okolice jezera Nios, kjer je mešanica raznih plinov zahtevala 1.700 človeških življenj, bodo morali izseliti več oseb, kot so sprva domnevali, od 10 do 13 tisoč.

Kot poroča agencija AFP, so v malih naseljih okoli jezera našli že 24 trupel. Poslednje preštevanje pa je pokazalo, da je nesrečo preživel 659 oseb, od tega 60 odstotkov otrok, mlajših od 15 let. Po izjavah zdravnikov jih stanje preživelih oseb ne zaskrbljuje več.

Vsredstveni odbor za pomoč prizadetemu prebivalstvu je sporočil, da so se številne organizacije in posamezniki v Kamerunu prijavili, da bi pomagali otrokom, med katerimi je veliko takšnih, ki so izgubili starše. Toda odbor bo izrecno skrbel, da bi se kdo ne okoristil na račun nesrečnega prebivalstva in da bi mednarodno pomoč drugače uporabil.

S 43. beneškega mednarodnega filmskega festivala V tekmovalnem sporedu težka filma »O mellissokomos« in Kafkov »Grad«

BENETKE - LIDO — Mondano življenje ni povsem zapustilo festivalov. Tudi beneškega ne. Po Lidu se namreč podi Donald Sutherland, medtem ko se Serena Grandi radodarno ponuja fotografom in je prišel minister Melina Mercuri, da bi spremljala svojega »nacionalnega« avtorja Thea Anghelopoulosa.

Njegov film, koprodukcija z italijansko TV mrežo RAI 3 »O mellissokomos« — »Let« je najdaljše delo letošnjega tekmovalnega sporeda. Celih 140 minut nas grški režiser drži priklenjene na stol (ko bi vedel kako nas fizično muči!) medtem ko se na platnu počasi odvijajo poslednji nesrečni dnevi učitelja — čebelarja Spyrosa. Marcello Mastroianni nam prepričljivo poda Spyrosa, upokojenca, ki pelje svoje čebele na pašo. S tovarnjakom in petdesetimi panji bo Spros sledil popotovanju svojega očeta. Spyros je po scenariju Tonina Guerre odpotoval na prvi dan pomladi, da bi pravočasno prišel na cvetne pašnike, ki mu jih je opisoval oče. Pot pa bosta njemu in čebelam prestregli mlado dekle (Nadia Mourouzi) in starost. Spyrosovo potovanje po Grčiji simbolizira namreč potovanje Slehernika smrti v naročje.

In ker smo že v tekmovalni sekciji in je bil včerajšnji dan očitno posvečen »avtorjem« preidemo še k filmski verziji Kafke. Jakko Pakkasvirta, eden izmed redkih filmskih

režiserjev, za katere smo kdaj slišali tudi v naših krajih, nam v svojem filmu Linna (Grad) dokaj literarno poda zgodbo o K., ki si brezupno želi na grad. Kafkov Grad in nezgode K.-ja so vsem dobro znani. Pakkasvirta je film pa bo verjetno služil predvsem tistim (filmcem in ne), ki o Kafki govorijo, a ne bi nikoli priznali, da ga niso brali...

Skratka, včeraj si lahko zadihale v izvenkonkurenčnem programu. V obrobni sekciji se namreč kdaj skrivajo drobni filmi za ogled katerih bi bil marsikdo pripravljen zamenjati svojo vstopnico za projekcije »uradnih« del. Posebnost teh sekcij je predvsem v tem, da mu-

dijo ali povsem slabo ali povsem dobra dela. Tako sem včeraj »staknila« nizozemski film Abel (sekcija »Mednarodni teden kritike«) Alexa Van Warmerdama. Ta prvenec sicer gledališkega režiserja bi mirne duše lahko odkupili in vrteli v naših kinematografih.

Moč nizozemskega filma je predvsem v tem, da je znal režiser (z nadpovprečnim znanjem filmske zgodovine in tehnike) postaviti v popolnoma irealen svet to, kar je del našega vsakdanjega življenja. Morda je na lastni koži izkusil kako hudo je, če pri 30 letih še nisi shodil in to ne po tvoji krivdi.

EVA FORNAZARIČ

Finski režiser Pakkasvirta z igralko Titto Karakorpi

(Telefoto AP)

● Ustavitev oboroževalne tekme in razorožitev

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Gospodarski komite, ki je včeraj delal do dveh zjutraj je sprejel tisti del osnutka sklepne listine, ki govori o dolgovih. V njem je rečeno, da dolgovi niso samo gospodarski, marveč tudi politični problem in da morajo pri reševanju tega vsi nositi svoj del bremena, tisti, ki so denar posodili in tisti, ki so si ga izposodili. Niso pa sprejeli amandmana Madagaskarja, ki je predlagal, naj bi neuvrščene in dežele v razvoju razglasile splošni moratorij in bi torej prenehale vračati dolgove.

Osmi vrh se tako počasi približuje svojem koncu, predvidoma v soboto zvečer, čeprav tukaj omenjajo možnost, da bi ga zaradi časovne stiske podaljšali do nedelje.

Vzdušje je še naprej izrazito spodbudno, delovno in z močno poudarjeno željo večine po sporazumevanju, konsenzu, brez katerega neuvrščeni svojih odločitev nikoli niso sprejemali.

Martellijevo nasprotovanje jedrski energiji dvignilo veliko prahu

RIM — Socialistična opredelitev proti jedrski izbiri v Italiji vznemirja in hkrati radosti italijanske politike, odvisno s katerega zornega kota gledajo nanjo. Politično poletno mrtvilo je z naravnost šokantnim predlogom odpravil drugi človek socialistične stranke Claudio Martelli: zavzel se je za nejedrsko italijansko energetsko politiko. Demokristjani, republikanci in liberalci so bili sprva presenečeni, potem pa so se znašli in so »v tem videli napad na vladno koalicijo«. Komunisti so Martelliju najprej zaploskali, potem pa so spoznali, da jim gre v zelnik lovit levičarske glasove. Skratka, vse je na nogah, vsi hitijo sprejemati stališča; tako je, kot bi v kurnik planil jastreb. Italijansko politično življenje se je tako rekoč čez noč razgrela. Martelli je izkoristil splošni nemir in še bolj napel vrv; predlagal je, da bi se morali o vprašanju pogovoriti s komunisti, sindikalisti, radikalci in »zelenimi«.

Socialistični odbor za referendum proti jedrskim elektrarnam zagovarja Martellijevo stališča. Tisti, ki vidijo nevarnost za vladno kri-

zo, če bi ves PSI sprejel Martellijevo stališče, po mnenju socialističnega odbora dokazujejo, da nekateri »gospodje čudno pojmujejo politiko in demokracijo«. Zanje je o Martellijevem predlogu mogoče razpravljati, nikakor pa ne obnoviti razprave o načrtu gradnje jedrskih elektrarn. Socialistični odbor trdi, da imajo člani PSI pravico in dolžnost razpravljati o strankini energetski politiki, kot imajo vsi italijanski državljani pravico na referendumih izpovedati svojo usmeritev.

V razpravo o novi jedrski filozofiji je posegel tudi odgovoren za varstvo okolja PSI poslanec Giulio Di Donato. Zavrnil je trditve nekaterih, da gospodarski razvoj terja prednost za jedrsko energijo. To je bilo mogoče res pred 20 leti, toda takrat so dajali prednost koristim petrolejskih mogotcev. Po Di Donatovih besedah je sedaj potrebno sklepati o tem, če naj se 50 milijard lir vloži v jedrsko tehnologijo, da bi čez 20 let imeli 12 odstotkov elektrike iz jedrskih virov, ali pa naj se gradijo elektrarne, ki bodo hkrati obratovala na plin, nafto in premog.

Craxi sprejel izraelskega ministra Ezera Weizmana

RIM — Ministrski predsednik Bettino Craxi je včeraj dopoldne sprejel izraelskega ministra brez listnice Ezera Weizmana. Na skoraj poldrugo uro trajajočem sestanku je bil govor o zapletenem položaju na Bližnjem vzhodu in o pobudah, ki jih nameravata državi sprejeti za pospešitev pomiritvenega procesa.

Weizman, ki je v izraelski vladi pred časom imel mesto obrambnega ministra, je v Rim dopotoval iz Bona, kjer se je sestel z zahodnonemškim kanclerjem Helmutom Kohlom. V obe evropski prestolnici je prišel po nalogu izraelskega ministrskega predsednika Simona Peresa, da bi obvestil zahodnonemško in italijansko vlado o pomembnih premikih, ki jih je bilo mogoče v zadnjih časih zabeležiti na bližnjemvzhodnem političnem prizorišču. Med njimi izstopata nedavno Peresevo srečanje z maroškim kraljem Hasanom II. in napoved Peresovega sestanka z egiptovskim predsednikom Hosnijem Mubarakom, do katerega bi moralo priti v prihodnjih tednih. Izrael si zdaj prizadeva urediti odnose z drugimi zmernimi arabskimi državami, zlasti z Jordanijo in Saudsko Arabijo, prav v ta namen pa bi bila dragocena podpora ZR Nemčije in Italije.

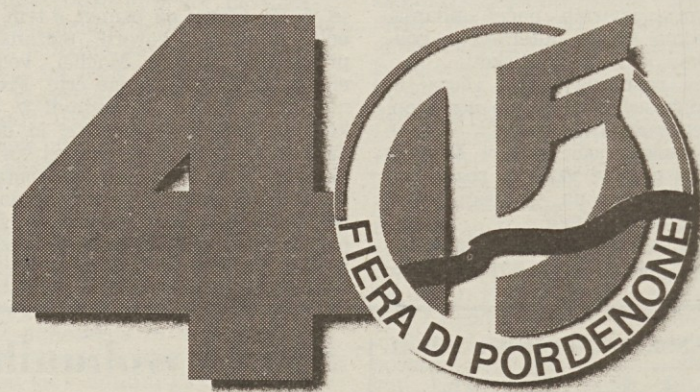
Kot je rečeno v noti predsedstva italijanske vlade, je Craxi zagotovil podporo Italije vsem tistim pobudam, ki lahko prispevajo k pravični rešitvi krize na Bližnjem vzhodu, kar med drugim predpostavlja priznanje pravic palestinskega naroda.

Varno iz ognja v policajevo naročje

Hiša, kjer stanuje mali Nicholas se je vnela. Ogenj je divjal, družina pa se je zatekla na streho, kjer je čakala gasilce in policijo. Ni bilo druge rešitve kot vreči otroka s strehe v naročje policaja. Na srečo se je vse dobro izteklo, poleg Nicholasa sta se rešila tudi oče in mati

(Telefoto AP)

40.
MEDNARODNI
SEJEM

Pordenone

5.-14. SEPTEMBER 1986

URNIK: ob delavnikih 16.00-23.00, sobota in praznik 9.00-23.00

Seja Izvršnega odbora SKGZ

Pregled političnega položaja na vsedržavni in krajevni ravni

TRST — V ponedeljek se je po krajšem počitniškem razdobju sestal v Gorici Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki je predvsem obsežneje razpravljal o sedanjem političnem položaju. Kljub počitniškemu ozračju se je namreč v zadnjem času marsikaj dogodilo. Tako je nova Craxijeva vlada v svojem programu tudi zapisala obvezno odločen pritisk, kar je seveda predvsem stvar vseh Slovencev združenih v Enotni slovenski delegaciji.

Slovinci moramo zahtevati, da bo vlada aktiven dejavnik pri sprejemanju zakona v senatu in to ne glede, če sama predloži svoj osnutek, ali neposredno sodeluje pri sestavljanju besedila v komisiji senata. Z naše strani pa je v ospredju odločen pritisk, kar je seveda predvsem stvar vseh Slovencev združenih v Enotni slovenski delegaciji.

Do sprememb prihaja na krajevni ravni, saj je še bolj zapletena politična kriza na Tržaškem, tako da je politični položaj v Trstu težko rešljiv. Lista je še vedno odraz dela tržaškega prebivalstva. Že je kazalo, da bo njen organiziran odraz izgubil večji vpliv v javnem življenju, vendar prevladuje lov za glasove Liste, ki je izrazito protislovenska in je tak lov lahko uspešen le če ima podobne značilnosti. Na tak način pa se krepe težnje proti sprejemanju naših osnovnih zahtev.

V napadalnem duhu, ki je značilen za socialistično stranko, je postal njen pripadnik Agnelli župan, kljub drugačnim dogovorom med strankami, ki sestavljajo deželno koalicio, s tem pa se je Lista povrnila v središče dogajanj in se je odnos med strankami zaostрил in poglobil medsebojno nezaupanje.

Na Goriškem smo pričeli ofenzivi desnice in nekaterih krogov KD, zlasti goriškega župana, kar je prišlo do izraza z znanim spomenikom in s procesi v tej zvezi. Tako prihaja do protislovenskih napisov in se postopoma ruši ozračje sožitja, ki je bilo ustvarjeno v večdesetletnem trdem delu.

Problematična je lokacija sinhrotrona v Trstu, saj se krepijo stališča in prihaja do novih izjav o nujnosti lokacije pri Bazovici, zaradi česar bo treba nadaljevati z akcijo.

V daljši razpravi so prišla do izraza nekatera načelna vprašanja o globalnem zaščitnem zakonu, katerega je treba poglobiti, pragmatično pa izkoristiti vse možnosti, ki jih nudi finančni zakon z znanimi postavkami v korist slovenske manjšine. Govor je bil tudi o sestankih s strankami na temo sožitja.

Izvršni odbor je nato razpravljal o konkretnem delu Zveze in nekaterih obveznostih. Predvsem je poudaril vlogo in naloge odborov, ki se morajo čimprej sestati in pričeti s konkretnim delom. Nadalje je bil govor o tematskih zasedanjih glavnega odbora, na katerih naj bi razpravljali o odnosih med Trstom, Gorico in Slovenci videmske pokrajine, o kulturi in o mladini. Predvidenih je več obiskov predstavnikov Socialistične zveze delovnega ljudstva Bosne in Hercegovine, Vojvodine, Hrvaške in Makedonije, sestanek z Unijo Italijanov za Istro in Reko in drugi obiski.

V nadaljevanju razprave so predstavniki videmske pokrajine sporočili, da bo v Špetru pričel delovati prvi razred zasebne slovenske osnovne šole. Mladinci pripravljajo svoj seminar, ki bo dva dni v Tolminu in bo internega značaja, ker se hočejo pogovoriti o delu mladinskega odbora SKGZ in o vlogi mladine v sedanjem zamejskem slovenskem trenutku. Mladinci se tudi pripravljajo na festival evropske mladine, ki naj bi bil pod pokroviteljstvom evropskega biroja prihodnje leto v Trstu.

Od četrtka do četrtka

O lokaciji sinhrotrona

Kot smo v našem dnevniku objavili 24. julija t. l., se v enotnem dokumentu o lokaciji sinhrotrona »Koordinacijskega odbora vzhodnokraških vasi« in drugih slovenskih organizacij ugotavlja, da pomeni gradnja sinhrotrona na območju AR1 izpolnitev vseh treh pglavitnih potreb, ki so: da njegova gradnja pomeni priložnost za gospodarski preporod Trsta, da je treba pri tem ozemlje in okolje varovati kolikor je le mogoče in da je potrebno upoštevati potrebe krajevnne skupnosti. Kaj se je v zvezi s to lokacijo zvedelo po objavi županovega razglaa, da je rok za pripombe k sklepu tržaškega občinskega odbora, ki je bil sprejet zato, da bi bila lokacija sinhrotrona izven območja AR1 in sicer v območju T8, razglaa od 25. julija in po njegovi objavi izjave goriškega nobelovca od 1. avgusta t. l., da za to lokacijo »ni druge realistične alternative razen območja T8«?

Na kratko povedano je po tistem razglasu in tisti kategorični izjavi javnost gledala predvsem za tri stvari:

1. - Najprej je 14. avgusta pokrajinski nadzorni odbor odgovoril Koordinacijskemu odboru vzhodnokraških vasi - kot je poročal naš dnevnik 26. t. m. - na priziv slednjega proti sklepu tržaškega občinskega odbora; iz tega odgovora je bilo razvidno, da je bil priziv vrnjen tržaški občini, ker je za odobritev regulacijskih načrtov pristojen predsednik deželnega odbora FJK po predhodnem sklepu odbora samega, kar pomeni, da je bilo potrebno priziv pripraviti znova. S tem je bil rezultat v polemiki za ali proti lokaciji sinhrotrona v območju in proti lokaciji v območju T8 1:0.
2. - Tržaška sekcija ugledne svetovne ekološke organizacije WWF je 21. avgusta objavila v tržaškem italijanskem dnevniku pismo v odgovor omejenemu nobelovcu, v katerem je med drugim rečeno:

»Že večkrat smo poudarjali veliko škodo, ki bi jo povzročila gradnja sinhrotrona na kraju T8 pri Bazovici, medtem ko namestitve v okviru Raziskovalnega prostora (»Area di ricerca«) ne bi povzročila nobene žrtve zlasti na kraju, označenem s siglo AR1, za napravo, ki se namerava zgraditi, najmanj škode pa za okolje in bi celo pomenila precejšnjo prednost s stališča ambientalistov kakor tudi z vidika fizikov, ki so dali pobudo.« S tem je bil rezultat v tej čudoviti polemiki že kar 2:0 za AR1. Za bolj radovedne in bolj natančne bralce pa je celotno besedilo obsežnega zadevnega dokumenta tržaške sekcije WWF glede sinhrotrona na razpolago v najnovejši številki 13 od 31. avgusta 14-dnevnika »Il bollettino di informazioni degli sloveni in Italia«, razdeljeno na kar pet poglavij (splošni vidiki okolja, teritorialna politika za znanstvene ustanove v tržaški občini, kritična analiza izbire bazovske lokacije, presoja posledic za okolje spričo direktiv Evropske gospodarske skupnosti, zaključki), dokument, ki ni bil doslej objavljen še v nobenem dnevniku v deželi; »Bollettino« pa je vsakomur brezplačno na razpolago v Tržaški knjižarni.

3. - V terek pa smo v oddaji večernega dnevnika Radia Trst A slišali, da je komisar Raziskovalnega področja ponovil svoje in nobelovčeve pretenzije, da bo lokacija sinhrotrona prav bazovsko območje T8, čeprav je za tisti stroj potrebnih le 15 od 45 hektarjev zemlje, ki jo hočejo razlastiti, češ da bodo 30 hektarjev preuredili v naravni park, čeprav je bilo na koncu omenjenega pisma nobelovcu dovolj prepričljivo zapisano: »Gre torej za globoko in zmedeno protislovje, ker se zatrjuje, da se bo umetno zgradil naravni park.«

S tem naj bi v tej polemiki bil dosežen rezultat 2:1 v prid območju AR1, kot ga predlagajo Kraševci. S komisarjem moramo namreč ravnati dobrohotno in mu prisoditi vsaj eno točko. Iz tiste torkove radijske oddaje smo namreč izvedeli, kako velike koristi bodo imeli Bazovci od razlašene zemlje. No, kljub veliki ganjenosti spričo takšne velikodušnosti in dobrote, pa čeprav ob komisarjevih protislovjih, se najbrž tudi zaradi barbarske trdosrčnosti nismo razjokali. Nočemo namreč zaradi solz zameglenih oči tvegati nerazločnega opazovanja dogajanja. Jasno hočemo vedeti, kakšen bo rezultat tega najnovejšega komiserskega - tokrat z nobelovstvom in visoko znanostjo cepljenega - razlaščanja.

Vendar pa ne bi bilo prav, če ne bi še nekaj pripomnili: ukreniti je treba namreč vse potrebno, da se ne bi uresničila prerokba, ki jo je zapisal člankar v svojem poročilu v našem dnevniku 26. t. m. Prerokba se namreč glasi: »Predvsem je sedaj potrebno napraviti nove prizive, čeprav upanje, da bi izbrano lokacijo za sinhrotron spremenili in upoštevali stališča prizadetega prebivalstva, ostaja zanamrljivo majhno ali nično, kot doslej. Od tržaške občinske uprave prav gotovo ni pričakovati, da bi kar čez noč postala občutljiva za mnenja krajevnega prebivalstva, ves krajevni politični položaj pa je tak, da ne zmore niti rednega upravljanja, kaj šele, da bi se spuščal v reševanje na videz nepomembnih, a politično daljnosežnih vprašanj.«

Ni namreč nujno, da bo »krajevni politični položaj« vedno prav tak. Vsaj teoretično je namreč tudi v Trstu možna sestava takega občinskega odbora, kakršnemu smo že nekaj tednov priča v daljni toskanski občini Massa - tam na meji z Ligurijo, ki je prav tako kot Trst sedež pokrajine. Tukajšnji narodnostni in mejni položaj pa podobno rešitev naravnost terja. Saj je tudi vsaj za večji del tržaške Kršćanske demokracije nesprejemljiv pogoj, ki ga ji postavlja melonarski tajnik v zadnji številki svojega tednika. Drugi izmed tistih melonarskih treh pogojev je dejansko negativen odnos do slovenskega dela tržaškega prebivalstva.

STANISLAV RENKO

Obisk raziskovalnega tabora Kanalska dolina 86
Marljivo delo mladih raziskovalcev

ŽABNICE — Prvi stik z udeleženci raziskovalnega tabora v Žabnicah je bil pravzaprav naključen. Radovednost me je namreč s službene poti gnala v zatrep doline Zajzere, tjakaj pod sive Mintazeve police, kjer nedavni snežni povrh še ni skopnel. Z menoj je na zadnje parkirišče prisopihal tudi oranžen kombi, iz katerega je poskakala manjša skupina fantov in deklet: ko so spregovorili, sem brž vedel, pri čem sem. To je bila naravoslovna ekspedicija, ki je prišla semkaj oprezat za gorsko favno. Predstavili smo se, v naglici še skupinski posnetek, pa hajdi! v zeleno smrekovje. Pozneje sem izvedel, da jim je lovška sreča obrnila hrbet, kakopak, Zajzera vendar ni živalski vrt!

Do Žabnic je bilo še nekaj kilometrov in v počitniški dom Mangart sem prišel ravno prav — ob kosilu. Jedilnica je bila v trenutku polna ješčih fantov in deklet in tudi sam sem sedel k najbližji mizi in se rokoval z znanci. Le-ti so mi med jedjo in še pozneje poročali o življenju na letošnjem taboru, na katerem je to pot kar devetnajst takih, ki prvič izkušajo dražljivo slo raziskovalnega dela. Sobesedniki se muzajo in že pripovedujejo o »krstu« in o nagajivih preizkušnjah, ki jih zanje pripravljajo veterani. Hkrati izvem, da poteka letos delo interdisciplinarno, se pravi, da sociološka, geografska, etnološka, naravoslovna, arheološka, jezikoslovna in zgodovinska skupina resda delujejo vsaka na svojem področju, vendar s splošno izmenjavo mnenj in zbranih podatkov, katere nato obdelajo člani računalniške skupine. O letošnjem delu in trudu pa ne bodo govorile le suhoparne številke, temveč tudi videoposnetek, ki ga bodo izdelali člani vide skupine. Letošnji udeleženci prihajajo s Tržaškega in Goriškega, trije so s Koroškega, dva pa iz SR Slovenije. Tudi njihovi mentorji so iz vseh treh dežel, nasploh pa se med seboj odlično razumejo.

A nikar misliti, da se člani raziskovalnega tabora ljubosumno zapirajo v svoj krog, nasprotno: danes bodo najbolj korenjaški raziskovalci vrgli raz sebe delovno obleko in se z domačim moštvom pomerili v košarkarski tekmi, nakar bodo v večernem srečanju z domačini predstavili rezultate desetdnevnega dela — seveda dvojezično.

No, v nobenem zaključnem poročilu pa najbrž ne bodo zapisane vragolije, ki v nočeh brez sna kalijo spokojnost počitniškega doma. Tako so fantje

neko noč ročno, takorekoč interdisciplinarno, postavili na teraso sobnega tovariša z dvonadstropno posteljo vred in je nič hudega slutečega raziskovalca iz blaženega sna zbudilo šele jutranje sonce. Menda prav ista udarna skupina je ob neki drugi priliki začrtala koordinate vabljivih steklen in sočne salame neke v nižjih plasteh »Mangrta« — to pot geografi in arheologi niso bili potrebni — sicer pa so te

nočne prikazni čez dan prav uporabni raziskovalci in jim takih podvigov ne kaže zameriti. Mladost tudi tako nabira dragocene spomine za bodočnost, si mislim, uverjen, da so si generacije v nekih stvarih vendar blizu...

Razgovora je konec in že se poslavljamo, kajti do sobote čaka raziskovalce še nekaj dela, mene pa tudi, v laboratoriju in za pisalnim strojem, da svoje vtise otmem pozabi: tule jih imate. JB

Medtem sta sužnja odkrila še druge dele zaklada: z rdečimi dragimi kamni posuto kanglo, krožnike in sklede, zapestnice in dragulje. Vsak zamah z lopato je prinesel na dan nov kos, na Dafninem obrazu pa je zaigral neodločen, skoraj zmeden smehljaj.

Z mœnim glasom je Temistokles pritegnil pozornost drugih: »Arhonti, moŹje iz Aten, poslušajte, kaj vam imam povedati! Jaz, Temistokles, sin Neokla iz file Leontis, sem vzel nase teŹko krivdo. Dafne, hœrko Artemida iz Mitilene, sem obtoŹil vohunstva, kot zahtevajo Solonovi zakoni, ker je navidezno vse govorilo proti njej. Zdaj, ko je nedolŹnost hetere oœitna — bi lahko povedal — in to mi bo olajšalo vest — da sem ravnal tako v skrb za drŹavo, in vsi bi mi pritrdili in me imenovali poœtenega Atenca. Zato vam Źelim nekaj priznati.«

Ob teh nepriœakovanih besedah vojskovodje so zbrani moŹje za hip pozabili na zaklad. Arhonti so priœakujoœe gledali govornika. »Ne skrb za domovino,« je nadaljeval Temistokles, »in ne strah pred izdajstvom me nista gnala k temu, da sem obtoŹil to Źensko, marveœ moja uŹljena neœimrnost. Priznavam tu pred vsemi, da me je Dafne zavrnila, œeprav je bila njena naklonjenost moja najveœja Źelja. Poglejte jo vendar, mar ni lepa kot Afrodita? Spomnite se, mar ni pred sodiœœem dokazala svoje dostojanstvo — œeprav ji je trda predla? Atenci, vprašam vas, ali lahko

razumete, da ob pogledu nanjo moški pozabi na domovino?»

Vojskovodji so pritrdjevali od vseh strani in tudi imenitni stari arhonti so pokimali. Dafne je poslušala strategov govor s povešenimi œœmi. Temistoklova sprememba se ji je zdela zagonetna: ta brezobzirni, divji borec, ki oœitno ni imel v glavi niœesar razen Źelje po oblasti, je nenadoma pokazal œustva, razkril je svojo notranjost in kritiziral sam sebe. In prviœ se je hetera vprašala, kateri je pravi jaz tega vojskovodje.

Temistokles je konœal z bededami: »Mar ni poœteno, œe je hetera dala barbarskemu vohunu s seboj svoj amulet, da bi poizvedel o usodi njenega œœeta? Zato morate Dafne oprostiti, rotim vas, œastitljivi arhonti!«

Naslednjega dne se je gnetlo na tisoœe Atencev na areopagu: ugledni moŹje v spremstvu suŹnjev, ki so jim utirali pot, po vsem mestu znani lepotci s svojimi ljubimci in raztrgane prodajalke rib, ki so na ves glas ljubitirale ta nenadni preobrat procesa.

Potem ko je petdeset arhontov zavzelo svoja mesta, je Eponimos spregovoril nekaj besed. V vsej njegovi karieri da se mu še ni pripetilo, da bi toŹnik na koncu nastopal kot branitelj. V tem primeru je imel toŹilec najbolj obrambni govor. Predsednik se je obrnil k rkeœe obleœenim sodnikom in jih pozval, naj preidejo h glasovanju.

Philipp Vandenberg

Hetera

67.

»Poglejte vendar, gospod!« Eden izmed suŹnjev je pokazal na kosti œloveœke dlani, previdno kopal z lopato in razkril celo roko. Skupno jima je nazadnje uspelo, da sta izkopal iz zemlje celega œloveka. Nemir je naraœœal.

Prav gotovo je leŹalo œe veliko barbarskih trupel pokopanih na maratonski ravnini; toda to, da so ravno tam našli truplo, kjer je pokazala hetera, le ni moglo biti nakljuœno! Pri Zeusu, Dafne je bila ljubljena bogov, ali pa je govorila Resnico.

Tedaj je eden izmed arhontov pokazal na kup zemlje, ki sta ga medtem nakopala suŹnja. Zdaj so videli tudi drugi: med grdimi, smrdljivimi kepami zemlje se je svetlilo kœalo nekaj œkroglih zlatih ploœœ. Eponimos je stopil bliŹe, previdno potegnil ven veriŹico in visoko dvignil umazani nakit, da so ga vsi videli.

Včeraj zapadel rok za ponovno vložitev prizivov na varianti 45 in 46 SORN

Številni ugovori in njihove utemeljitve dokaz o odsotnosti demokracije odločanja

Včeraj je zapadel rok za vložitev pripomb in ugovorov na varianti 45 in 46 k Splošnemu regulacijskemu načrtu občine Trst, ki jih je občinski odbor julija sprejel po hitrem postopku, čeprav je bil že odstopil. Varianta 45 se namreč nanaša na popravke k razmejitvi prostora Raziskovalnega območja in na traso nove avtoceste med Opčinami in Padričami, medtem ko varianta 46 zadeva namestitev svetlobnega sinhrotrona oziroma omogoča njegovo lokacijo na območju T8 pri Bazovici, ki ji prebivalstvo Vzhodnega Krasa ter slovenske in nekatere druge demokratične organizacije odločno nasprotujejo.

To nasprotovanje so morali do včerajšnjega dne prizadeti v pisni obliki že drugič posredovati na tržaško občino. Prve ugovore so namreč naslovili na pokrajinski odbor, ki nadzoruje akte krajevnih uprav, le-ta pa je sklepa o variantah vrnil tržaški občini z utemeljitvijo, da zadeva presega njegove pristojnosti. Pokrajinski nadzorni odbor lahko potrdi le manjše popravke občinskega regulacijskega načrta, ne pa pomembnejših, za kakršne gre v našem primeru in za katere je pristojen deželni odbor oziroma njegov predsednik.

Od včeraj se torej na naslovu tržaškega župana nahaja kakih 15 ugovorov oziroma prizivov, katerih skupen namen je — sicer različni utemeljitvami — doseči preključ občinskih sklepov o variantah 45 ali 46, ali pa obeh hkrati. Ugovore je podpisalo več kot 600 prizadetih prebivalcev, vrsta političnih, kulturnih, športnih in strokovnih organizacij, med njimi Kraška gorska skupnost, Slovenska kulturno-gospodarska zveza (Teritorialni odbor za Trst), Kmečka zveza, Slovensko deželno gospodarsko združenje, Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi ter krajevne kulturne in družbene organizacije Banov, Trebč, Padrič, Gropade, Bazovice, Ferlugov ter tamkajšnje sekcije političnih strank KPI, SSK in PSI.

Vodstveni svet Kraške gorske skupnosti pri svoji zahtevi o preključu sklepov tržaškega občinskega odbora o variantah 45 in 46 izhaja iz ugotovitev o nujnosti celovite zaštite kraškega teritorija in njegovega prebivalstva, ki tvorita organsko celoto. Kraški teritorij — bremo v ugovoru KGS — predstavlja tudi nepogrešljiv element urbanističnega in krajinskega ravnovesja vse tržaške pokrajine in je bil doslej že nič kolikorat oškodovan z izgradnjo najrazličnejših infrastruktur in drugih javnih del. Izgradnja sinhrotrona v neposredni bližini Bazovice in v bližini drugih kraških vasi bi pomenila novo žrtvovanje znatnega dela teritorija, saj bi prinesla s seboj novo urbanizacijo in večjo gostoto naselitve, to pa bi nepopravljivo porušilo sedanje ravnovesje in povzročilo negativne disgregacijske učinke, predvsem za krajevno avtohtono prebivalstvo, ki povečini pripada slovenski narodnostni skupnosti. Z ozirom na druge možne lokacije sin-

hrotrona (predvsem znotraj Raziskovalnega območja samega) in glede na to, da te možnosti niso bile dovolj pretehtane, prav tako kot je bil povsem neustrezen upravno-politični postopek za izbiro lokacije, iz katerega je bilo popolnoma izključeno krajevno prebivalstvo in njegova družbeno-politična zastopstva, zahteva vodstveni svet KGS preključ sklepov o obeh variantah, saj je tudi varianta 45 vezana na perspektive Raziskovalnega območja in na lokacijo sinhrotrona ter s tem na varianto 46.

Vse te utemeljitve in še nakatere specifične ugotovitve najdemo tudi v

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH ŽRTEV

vabi na polaganje vencev na grob Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča v soboto, 6. septembra, ob 17. uri na pokopališču pri Sv. Ani in na komemoracijo, ki bo v nedeljo, 7. septembra, ob 15. uri pred spomenikom na bazovski gmajni.

V ponedeljek, 8. septembra, v hotelu Europa

Zasedanje o jezikovnem učenju in vzgoji v dvojezičnem okolju

Več kot 50 slovenskih šolnikov s Tržaškega in Goriškega se bo v ponedeljek udeležilo zasedanja o vzgoji in izobraževanju v večjezičnem prostoru, ki ga prireja Deželni raziskovalni zavod za eksperimentiranje in pedagoško izpopolnjevanje (IRRSAE). Zasedanje bo v hotelu Europa pod Nabrežino: začelo se bo ob 9. uri. Po dopoldanskem delu se bo nadaljevalo popoldne in se bo predvidoma zaključilo ob 18. uri.

Na zasedanju bodo sodelovali številni znani strokovnjaki in izvedenci s področja vzgoje in izobraževanja. V jutranjem delu bo prof. Riccardo Lucio, docent uporabne psihologije na tržaški univerzi, osvetlil psihološke vidike jezikovnega učenja v dvojezičnem okolju. Dr. Emidij Susič, docent sociologije na tržaški univerzi, bo govoril o izgrajevanju slovenske identitete ob sovpitvanju slovenskih in italijanskih socializacijskih dejavnikov.

V popoldanskem delu bo dr. Albina Nečak Lük, raziskovalka na ljubljanski pedagoški akademiji, obravnavala metodološka in didaktična načela v dvojezični šoli v Prekmurju, dr. Italo Fiorin s tržaškega Deželnega raziskovalnega zavoda za eksperimentiranje in pedagoško izpopolnjevanje pa bo nakazal smernice jezikovne vzgoje v novih učnih načrtih za italijansko osnovno šolo.

vseh ostalih ugovorih, ki so se do včeraj zbrali v pristojnih uradih tržaške občine. Podpisniki so jih poslali v vednost tudi Deželnemu ravnateljstvu za teritorialno načrtovanje in Nadzorništvo za kulturne arhitektonske dobrine in varstvo. Vsi ugovori zahtevajo razveljavitev sklepov o obeh variantah, v utemeljitev te zahteve pa najdemo celo paleto razlogov, razgrnjenih na skoraj sto tipkanih straneh.

Prebirati kopije teh strani, kot je to storil pisec teh vrstic, pomeni priti še enkrat do grenkega spoznanja, da mlin javnega upravljanja pri nas največkrat melje v prazno in se pri tem za nobeno ceno ne zmeni za tiste, ki jim na tak način povzroča nepopravljivo škodo. Odločitve o posegih na kraški teritorij, ki zadevajo njegovo človeško in naravno bogastvo, ne morejo in ne smejo mimo neposredno prizadetih, in vendar se to kot po nepisanem pravilu ponavlja. Če bi odgovorni že pred sprejetjem znanstvenih in upravnih sklepov o lokaciji sinhrotrona upoštevali pravila demokracije in prisluhnili argumentom, ki jih bodo — hočeš nočeš — morali brati v prizivih, bi prihranili čas, denar in predvsem obilico nezadovoljstva, razočaranja in nezaupanja v demokracijo države, v kateri živimo. (vb)

Na seminarju bi morala po predvidenih sodelovati tudi francoski izvedenec Etienne Verne s pariškega mednarodnega inštituta OCSE in docentka pedagogike na videmski univerzi prof. Schiavijeva, njuna posega pa sta zaradi drugih obveznosti obeh strokovnjakov odpadla.

Udeleženci ponedeljkovega zasedanja bodo že pred predavanji prejeli izčrpano obnovo posegov, da bi tako lažje sledili predavanjem in ob koncu tudi posegli v razpravo. Zasedanje naj bi bilo uvod v širše obravnavanje nad-

V parku Finžgarjevega doma

Jutri na Opčinah začetek študijskih dnevo »Draga 86«

V parku Finžgarjevega doma na Opčinah se bo jutri popoldne začela enaindvajseta izvedba študijskih dnevo »Draga 86« v organizaciji Društva slovenskih izobražencev. Kot je že običaj, bodo predavatelje predstavili samo v zadnjem trenutku, se pravi jutri popoldne ob 17. uri, naslove in vsebino predavanj pa so napovedali že pred časom.

Prvo predavanje, jutri ob 17.30, bo posvečeno "slovenski Cerkvi med Bogom in cesarjem", govor pa bo o tem, "kako je Cerkev v zadnjih sto letih prilagojevala svoje nadčasno poslanstvo družbenopolitičnim razmeram".

V soboto ob 16. uri bo slovesna otvoritev "Drage", sledilo bo predavanje "Matične dileme med narodnostjo in državljanstvom", v katerem bo, kot je rečeno v brošuri organizatorjev, "intelektualec z mednarodnim obzorjem pretresal razne možnosti današnjega jugoslovanstva, od utopije do politične prakse".

V nedeljo pa bosta na vrsti dve predavanji. Jutranje bo ob 10.30 z naslovom "Blagodejna odvečnost krščanstva", v katerem se bo predavatelj spraševal, "ali ni vera odveč? In Bog ali ni tudi On odveč? Kakšen je torej pomen krščanstva, če lahko svet ostaja brez njega?". Popoldne ob 16. uri pa bo na vrsti "Po plovbi čez rdeče vode", katerega vsebino brošura organizatorjev tako opredeljuje: "Pris-

tanek na kakšnem bregu, po plovbi med Skilo Vesti in Karibdo Lenina, saj je Marx napisal tudi: Cilj, ki zahteva podla sredstva, ni dober cilj..."

Kot rečeno, bodo imena predavateljev objavili šele jutri. Organizatorji napovedujejo, da gre za "etično prizadetega marksista, sodobnosti odprtega teologa, tvegano angažiranega intelektualca in kulturno uglednega Neslovenca".

Konec tedna na Kolonkovcu praznik solate

Prosvetno društvo Kolonkovec bo v soboto, 6., in nedeljo, 7. septembra, priredilo osmi Praznik solate. Praznik se bo začel v soboto ob 16. uri z odprtjem kioskov. Ob 16.30 bo tekma v spretnosti sajenja solate. Tekma bo na njivi vrtnarja Marcella Čoka, v Ulici Gravisi 13. Posebna komisija bo ocenjevala in točkovala čas, ki so ga tekmovalci uporabili za sajenje solate in način, kako so delo opravili. Zvečer bo ples z ansamblom Zvezde.

V nedeljo bodo kioske odprli ob 16. uri. Ob isti uri bodo tudi otvorili razstavo solate. Vrtnarji s Kolonkovca bodo razstavljali razne primerke solate vrste "guštanka", ki je značilna za tržaško pokrajino. Obiskovalci razstave pa bodo glasovali, katera je najlepša solata. Ob 20.30 bodo nagradili zmagovalce tekmovanja v sajenju solate in lastnika najlepše solate. Zvečer pa bo vse prisotne zabaval ansambel Zvezde. Oba dneva bodo delovali dobro založeni kioski in bo poskrbljeno za pristno domačo kapljico.

V teku je vpisovanje v glasbeno šolo GM

Glasbena šola Glasbene matice v Trstu je v ponedeljek, 1. septembra, začela z vpisovanjem gojencev za novo šolsko leto 1986-87. Vpisovanje se bo zaključilo v sredo, 10. t. m., poteka pa na sedežu glasbene šole v Ul. R. Manna 29, vsak dan od 9. do 12. ure.

Mnogi bivši gojenci bodo v tem času le potrdili svoje nadaljevanje glasbenega pouka na tej šoli; začetniki, oziroma njihovi starši pa imajo sedaj priložnost za vpis na šolo, ki je s svojim delovanjem potrdila uspešnost svoje dejavnosti in sloves, ki si ga je z njo pridobila ne samo med našo, temveč tudi med italijansko javnostjo.

Načrt za turistično uporabo pristanov

Vodstvo Tržaške pristaniške ustanove sporoča, da je odobrilo načrt za turistično uporabo pristanov od starega do novega pristanišča, ki ga je izdelala družba Finporto. Načrt je pripravil avstrijski arhitekt Erich Schnoegass. Vodstvo Pristaniške ustanove bo sedaj odposlalo načrt tržaški upravi in deželi, da bi preverili skladnost načrta z urbanističnimi predpisi.

Prispevajte za »Dijaško matico«

Mešani pevski zbor Skala iz Gropade je že pridno začel z rednimi vajami

Komaj dobro leto deluje v Gropadi kulturno društvo "Skala", naslednik nekdanjega društva, katerega stoletnost ustanovitve so z lepo prireditvijo počastili lansko poletje. Društvo ima svoj mešani zbor, ki šteje kar 45 članov, od katerih najmlajši imajo okrog 15, najstarejši pa tudi čez 60 let. Zbor deluje torej dobro leto, vodi pa ga pridna in sposobna pevovodkinja Anastazija Purič iz Bazovice.

Pridite nas obiskat sedaj, ko smo začeli z vajami, so nam rekli in nismo se dali prositi. Pretekli petek, 29. avgusta, so se pri Milkovičevih zbrali na prvi vaji, v torek zvečer so imeli v istih prostorih že drugo.

Kako bo šlo delo v novi sezoni in kakšne načrte imate s pevskim zborom, smo vprašali predsednika društva Saška Kalca, podpredsednika Vladimira Kalca in blagajnika Danila Milkoviča.

"Po poletnih počitnicah smo začeli z vajami, ki jih bomo redno imeli ob torkih in petkih; če pa se bomo pripravljali za kak nastop, bomo imeli na teden tudi po tri vaje."

Se je število pevcev kaj povečalo, je ostalo isto, ali pa je kdo odpadel?

"V glavnem je ostalo število nespremenjeno. Odpadlo jih je le nekaj, toda iz objektivnih razlogov, ker ne morejo, zaradi dela na vaje. Drugače pa smo se prav resno lotili dela; obnavljamo nekatere pesmi, ki smo se jih že naučili, začeli pa bomo tudi s študijem novih, predvsem domačih avtorjev. Naš namen je, da se dobro pripravimo na revijo "Primorska poje" in da imamo še pred to nekaj nastopov, da se prvci zopet privadimo odru in javnemu nastopanju. Že v prvem letu smo imeli sedem nastopov: dva v Trebčah,

enega v Bazovici, pa na reviji "Primorska poje", v Kulturnem domu v Trstu, na Prešernovi proslavi in seveda ob veliki proslavi stoletnice našega društva. Letos bi radi imeli še več nastopov. Verjetno bomo prvega imeli že enkrat v novembru v Števerjanu na Goriškem, saj imamo dobre stike s tamkajšnjim društvom Briški grič."

Vsa ta dejavnost terja tudi primerne prostore. Vemo pa, da teh nimate in da vadite zaenkrat še vedno v sicer lepo urejenem gospodarskem poslopju družine Milkovič, ki pa je za vaje pretesen, v zimskem času pa neprimeren.

"Res je, prostorov še nimamo. Smo pa, kot ste tudi v vašem dnevniku pred časom poročali, ustanovili zadrugo, h kateri so pristopili številni vaščani in tej je v razmeroma kratkem času uspelo odkupiti hišo na koncu vasi, ki bo potrebna seveda obnovitvenih del, ki pa naj bi postala naš bodoči kulturni dom, v katerem bi imeli tudi društveno gostilno."

Bo načrt uresničljiv v razmeroma kratkem času?

"Potrudili se bomo, da bomo do zime uredili v tem poslopju prostor, v katerem bi zbor lahko vadil. Z ostalimi deli bomo seveda tudi pohiteli. Nekaj bomo opravili sami s prostovoljnimi delom, drugo bomo dali v zakup gradbenemu podjetju. Dobre volje nam ne manjka in upamo, da bomo naše načrte tudi v najkrajšem času izpeljali."

Po tem razgovoru smo se udeležili še pevske vaje in poslušali prelepo domačo "U celme Trste lučke ni", pa dve dalmatinski, nam na čast pa so nam pevke in pevci zapeli še pesem "Pozdrav", za katero smo se jim seveda iz srca zahvalili. (N. L.)

V soboto odhod na izlet v Auschwitz

V soboto zjutraj odhaja na spominski izlet v zloglasno nacistično taborišče Auschwitz skupina okrog 50 izletnikov, med katerimi bodo bivši deportiranci v nacističnih taboriščih, njihovi družinski člani, pa tudi skupina mladih, ki se bo sama, na mestu samem, seznanila z grozotami nacističnih taborišč, z njihovim pomenom in namenom in z deležem, ki ga je s svojimi žrtvami v teh taboriščih dala tudi naša slovenska skupnost. Organizatorji izleta so člani pokrajinskega odbora Vsedržavnega združenja bivših deportirancev v nacističnih taboriščih ANED, ki so izbrali taborišče Auschwitz prav zaradi tega, ker je bilo to največje uničevalno taborišče, kjer je izgubilo življenje nad 4 milijone ljudi in kamor so nacisti med drugimi poslali tudi mnoge naše ljudi, predvsem ženske, od katerih se marsikdo ni več vrnil na svoj dom.

Ogledu Auschwitza so tako organizatorji namenili cel dan obiska, ki bo potekal v sodelovanju z organizacijo bivših deportirancev na Poljskem.

Izlet bo trajal osem dni. V tem času si bodo udeleženci ogledali mesto Krakow na Poljskem, Prago in Brno v Českoslovaškem ter Gradec in Salzburg v Avstriji.

»Naš praznik« dolinske SSK v Zabrežcu

Sekcija Slovenske skupnosti v dolinski občini prireja letošnji Naš praznik v Zabrežcu pri Borštu, in sicer na prireditvenem prostoru v Hribenci, ker na prostoru pri občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu potekajo priprave za Kmetijske dneve.

Praznik se bo pričel v soboto, 6. septembra, ob 18. uri z odprtjem kioskov. Zvečer od 20. ure dalje igra ansambel SORA iz Škofje Loke.

Osrednji dan s kulturno-zabavnim in političnim programom bo v nedeljo, 7. septembra, popoldne od 17.30 dalje. Nastopili bodo: Mladinska godba na pihala iz Kopra, plesna skupina KD F. Prešeren iz Boljunca, harmonikarski kvintet Glasbene matice in Tržaški mladinski pevski zbor. Govorila bosta tajnik sekcije Sergij Mahnič in pokrajinski tajnik Zorko Harej. Po tem kulturnem programu bo za prosto zabavo igral ansambel Lojze Furlan.

Tridnevni Naš praznik v Zabrežcu se bo zaključil v ponedeljek, 8. septembra zvečer, ko bo za ples igral ansambel Pomlad.

Prireditelji opozarjajo tudi, da bodo vse tri dni delovali kioski z jedmi na žaru in domačim vinom.

Od 12. do 14. septembra

S SPDT na tri tritisočake v avstrijskih Visokih Turah

Slovensko planinsko društvo v Trstu prireja 12., 13. in 14. septembra tridnevni izlet v avstrijske Visoke Ture. Povzpeli se bomo na tri tritisočake: na Veliki Hafner (3076 m), v Hafnerjevi skupini, na Säuleck (3085 m) in na kraljico Tur, Hochalmspitze, (3360 m), v Ankogelovi skupini. Če bo vreme naklonjeno, se obeta lep in zanimiv izlet na te tri vrhove v sosednji republiki Avstriji, od katerih prva dva spadata v razširjeno pot prijateljstva.

Ogledali si bomo tako nekaj gora, ki nam niso vsak dan v dosegu in se naučili lepote Visokih Tur na skrajnem zahodnem robu dežele Koroške. Vzpona na Hafner in na Säuleck nista preveč zahtevna, težavnejši je vzpon na Hochalmspitze, na katerega bodo šli le izkušeni planinci, opremljeni s cepinom in derezami, ker je treba prečkati ledenik in pred nasokom na greben preplezati krajšo zavarovano navpično steno. Trud pa se je izplača. Na vrhu Hochalmspitzeja je ob sončnem vremenu nedopovedljiv razgled, ki sega daleč naokrog, od Julijcev in Dolomitov pa do Zahodnih Alp. Obetajo se nam torej lepa planinska doživetja, ki jih ne bomo tako kmalu pozabili.

Sporod tridnevnega izleta z vzponi na Hafner, Säuleck in Hochalmspitze pa je sledeč:

Petek, 12. septembra. Odpotovali bomo z avtomobili točno ob 5. uri zjutraj izpred sodne palače, 20 minut kasneje pa izpred motela AGIP na avtocesti pri Devinu. Peljali se bomo brez postanka po avtocesti mimo Vidma in Trbiža do mejnega prehoda z Avstrijo pri Thorl Maglernu in po naglo opravljenih formalnostih nadaljevali pot po avtocesti mimo Beljaka in Spittala do Gmündu. Tam bomo zapustili avtocesto in se odpeljali v slikovito dolino Malte s strmimi travnatimi pobočji, s katerih padajo nešteti slapovi. Odpeljali se bomo precej visoko v sotesko, kjer bomo pustili avte in se napotili po gozdni poti in potem stezi do koč Kattowitz. Po krajšem počitku se bomo podali na vrh Hafnerja, na katerega je dve uri hoje. Sestopili bomo z vrha in se odpočili v koči Kattowitz, kjer bomo tudi prespali. Ta dan bo skupno približno 7 ur hoje.

Sobota, 13. septembra. Vstati bomo morali zelo zgodaj, že ob petih, ker nas bo čakal naporen dan. Sestopili bomo do parkirišča na spodnji cesti, se odpeljali navzdol po soteski in zavili mimo Koschacha v Gössgraben. Asfaltirana ozka cesta nas bo v dolžini 12 kilometrov popeljala do nekdanje planine kmeta Thomana, kjer bomo pod visokim jezerom, ki zadržuje umetno jezerce, na parkirišču pustili avtomobile in se podali po lepi položni gorski cesti do nove, velike koč Giesen, ki jo bomo dosegli po poldrugi uri

hoje. Kratek postanek in že bomo vzeli pot pod noge in se usmerili proti Mallnitzerjevi skrbini, od tam pa zavili proti vrhu Säulecka, ki ga bomo dosegli po približno triurni hoji. Vračali se bomo po isti poti v gostoljubno koč Giesen, kjer se bomo odpočili in prespali. Ta dan bo hoje za približno devet ur.

Nedelja, 14. septembra. Zgodaj zjutraj se bomo od koč Giesen odpravili izkušeni planinci na Hochalmspitzeja. Če bo vreme ugodno bomo v treh urah že na vrhu kraljice Tur in si bomo ogledovali bližnje in daljne vršace. Vrnili se bomo po isti poti v koč Giesen in po kratkem postanku sestopili v dolino, sedli v avtomobile in se po Gössgrabnu odpeljali navzdol proti Gmündu in od tam se vrnili po avtocesti v Trst, s prihodom predvidenim ob 21. uri. Tega dne bo približno osem ur hoje. Tisti planinci, ki se ne bodo podali na Hochalmspitze, si bodo lahko ogledali kakšne druge zanimivosti. Sestopili bodo v Gössgraben, in se odpeljali v prijazno zgodovinsko mestce Gmünd ter si tam ogledali razne zanimivosti. Počakati pa bodo morali popoldne ob 17. uri pri vходу v muzej starih avtomobilov Porsche na glavni cesti, ki pripelje iz doline Malte, od koder se bomo vsi skupaj vračali v Trst.

Nekaj navodil za udeležence planinskega izleta v avstrijske Visoke Ture. Potovali bomo z avtomobili po novi avtocesti mimo Trbiža, zato bo treba pri Vidmu in blizu avstrijske meje plačati cestnino, ki znaša okrog 9.600 lir v eno smer. Za prehod meje z Avstrijo je potreben veljaven potni list ali za tujino veljavna osebna izkaznica. Poleg avtomobilskega zavarovanja morajo lastniki avtomobilov imeti tudi mednarodno zavarovanje, tako imenovano zeleno karto, ki jo Avstriji izrecno zahtevajo. V dolini Malte bo treba plačati cestnino za gorsko cesto in ta znaša 35 šilingov na osebo (v bližini ni nobenih menjalnic, zato si šilinge poskrbite prej). Nočnina v kočah stane 65 šilingov v sobi za člane planinskih društev, za skupno ležišče pa seveda sorazmerno manj. Na hrani in nočnem popustu za člane. Obe koči upravlja zahodnonemška planinska zveza DAV in sicer sekciji Kattowitz in Gieser. In končno, vodja izleta priporoča, da se za uspešen potek tridnevnega planinarjenja v Visokih Turah vsi udeleženci strogo držijo v posebnem programu navedenih urnikov in da so stalno v skupini in na avtocestah, po katerih bomo vozili s hitrostjo okrog 120 km na uro, v tesni koloni, da se ne bomo iskali po neznanih poteh. SPDT odklanja vsako odgovornost za morebitne poškodbe udeležencev izleta. (L. A.)

KMETIJSKI DNEVI 1986

v Boljuncu - Kulturni center France Prešeren
od 12. do 15. septembra

Zveza kulturnih organizacij
občine Cerknica

PRIREJA
v cerkvi v Zelšah jutri, 5. t. m.,
ob 19. uri

KONCERT

Nastopil bo
TRIO LORENZ
Vljudno vabljeni!

šolske vesti

Šola Glasbene matice - Trst vpisuje nove gojence do 10. septembra ob 9. do 12. ure v Ul. R. Manna 29.

Didaktična ravnateljstva sporočajo, da morajo učitelji in vzgojiteljice, ki so na lestvici suplentov, predstaviti na ravnateljstva izjavo o bivališču do 9. t. m.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1986/87 sledeče tečaje v TRSTU: 1. drugi letnik tečaja s kvalifikacijo za tehnične upravne uradnike (900 ur); 2. prvi letnik tečaja s kvalifikacijo za tehnične upravne uradnike (900 ur); 3. prvi letnik tečaja s kvalifikacijo za mizarje (1200 ur); 4. prvi letnik tečaja s kvalifikacijo za kamnoseke (1200 ur); 5. tečaj specializacije za programerje elektronskih računalnikov (175 ur); izpopolnjevalni tečaj za dopisnike v angleščini (150 ur); 7. tečaj ažurniranja za zunanjo trgovino (40 ur); 8. tečaj ažurniranja za vodenje malih obratov - finančni aspekti (40 ur); 9. izpopolnjevalni tečaj za tehnike vzdrževalce hardwara mini in mikro računalnikov (300 ur); 10. izpopolnjevalni tečaj v vrtnarstvu - Kolonkovec (40 ur); 11. izpopolnjevalni tečaj za vinogradništvo in kletarstvo - Nabrežina (60 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 13. septembra na sedežu Zavoda v Trstu, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 12. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 62948. V GORICI pa prireja Zavod sledeče tečaje: 1. tečaj specializacije za programerje elektronskih računalnikov (175 ur); 2. tečaj za dopisnike v angleščini (150 ur, začetniški); 3. tečaj za fiskalno ažurniranje pri vodenju malih obratov (40 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 13. septembra v Slovenskem dijaškem domu v Gorici, Ul. Montesanto 84, tel. 83495, vsak dan, razen sobote, ob 9. do 12. ure.

razstave

V Sesslanu na sedežu Turistične ustanove je odprta razstava del mladih likovnikov, ki so sledili slikarskemu tečaju prof. Ninija Perizija v sugestivnem kraškem okolju nabrežinskih kamnolomov.

V Mali galeriji v Sežani bo danes, 4. septembra, ob 18. uri otvoritev razstave akademskega slikarja Kristofa Zupeta "Portreti nekaterih sodobnih slovenskih kulturnih delavcev".

mali oglasi

15-LETNO DEKLE išče zaposlitev kot cvetličarka ali kakršnokoli resno delo. Tel. ob uri obedov na št. 040/200882.

PRODAM puhalnik za seno. Tel. 040/229279.

HOTEL v Gorici sprjeme v službo gospodnično za hotelsko recepcijo. Pogoji: znanje jezikov, korespondence in hotelskega dela. Pismene ponudbe pošljite ali prinesite v Palace hotel, Korzo Italia 63, 34170 Gorica.

IŠČEM knjige za prvi razred vzgojiteljske šole. Tel. 040/212633.

OSMICO je odprl v Dolini Josip Sancin - Šarnek.

IŠČEM MAJHNO stanovanje ali mansardo v okolici Barkovelj, Grete ali v mestu. Klicati ob urah kosila na št. 040/574511.

PRODAM na Opčinah v Ul. Fiordaliso št. 4 hišo z 72 kv. m in vrtom. Ogled 5. in 6. septembra ob 11. do 20. ure. Takojšnje plačilo.

SE ŽELITE UČITI FRANCOŠČINE? Francozinja, diplomirana v Parizu z izkušnjo večletnega poučevanja jezika v Trstu, nudi pomoč pri prevajanju ter lekcije za vse stopnje. Tel. 040/566256.

GRABENI ODPUST (condono edilizio) — kdor bi rad izkoristil zadnji rok (30. 9. 1986) se lahko za vse možne informacije obrne na tel. št. 040/213723 v uradnih urah.

PRODAM hišo v Boljuncu: 3 sobe, kuhinja, dnevna soba, kopalnica, klet in dvorišče. Tel. 228390.

PRODAM 500 kg koroze. Telefonirati ob 20. uri na št. 231901.

IŠČEM mladega dinamičnega fanta z opravljenim vojaškim rokom, dobrim znanjem elektronike ter vsaj pasivnim znanjem srbohrvaščine za službo prodajalca-tehnika v Trstu. Pismene ponudbe na Oglasi oddelku Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro TEHNIK.

PRODAM prenovljeno stanovanje v Ul. Frausin, 64 kv. m, v 4. nadstropju, tel. 228390.

PRODAM moto guzzi 350 v dobrem stanju. Tel. 224407.

gledališča

CANKARJEV DOM
Od 7. do 13. t. m. - IUFRO

18. kongres svetovne zveze gozdarskih znanstvenoraziskovalnih organizacij

Od 17. do 18. t. m. - Drugačnost otrok v šoli

Organizator Svetovalni center Ljubljana Velika dvorana

V četrtek, 11. t. m., ob 21. uri: NOR-DRING INTERNATIONAL - Koncert ob svetovnem kongresu IUFRO

Mala dvorana

V petek, 19. t. m., ob 19.30: MOEBIUS SHOW - Gledališka skupina Moebius iz Toronta (Kanada) izvaja pantomimo. Umetniški vodja Paul Gaulin

Srednja dvorana

Od 15. do 26. septembra ob 20. uri: Sodobni argentinski film

V sredo, 24. t. m., ob 19.00 : Alpinizem v vertikalni. Predava Silvo Karo

KULTURNI DOM NOVA GORICA

Velika dvorana Kulturnega doma

Danes, 4. t. m., ob 19.30 in jutri, 5. t. m., ob 20.30: Otvoritev koncertne sezone 1986/87. Recital mladega goriškega pianista Benjaminja Šaverja

kino

ARISTON - 21.00 Maledetta estate, dram., ZDA 1985; r. Phillip Borsos; i. Kurt Russel, Mariel Hemingway.

LETNI KINO V LJUDSKEM VRTU - 21.15 Scuola di medicina, kom., ZDA 1985, 100'; r. Alan Smithee; i. Parker Stevenson, Geoffrey Lewis.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Incontri molto particolari, porn., □□

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 Un mercoledì da leoni, dram., ZDA 1982; r. John Milius; i. Jean-Michael Vincent, William Katt.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Mesec srhljivke: Venerdì 13, il terrore continua, □

EDEN - 15.30, 22.00 Women hand animals in Le prestazioni di Vanessa, porn., □□

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 007 - Mission Goldfinger, i. Sean Connery

CAPITOL - 16.30, 22.00 Il mio nome è Remo Williams, pust., ZDA 1985; r. Guy Hamilton; i. F. Ward, J. Grey.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 Un bel pasticcio, kom., ZDA 1986, 110'; r. Blake Edwards; i. T. Dansen, H. Mandel.

EXCELSIOR II - 17.30, 22.00 Scuola di sesso, er. dram., □□

FENICE - Danes zaprto.

MIGNON - 17.00, 22.00 Nanà, It. 1984; r. Dan Wolman i. Katya Berger, Jean-Pierre Aumont, □□

ALCIONE - 17.00, 22.00 Zelig, ZDA 1983; r. Woody Allen; i. Mia Farrow, Woody Allen, Garrett Brown.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 Tutto quello che avreste voluto sapere sullo sesso ma non avete mai osato chiedere, r. Woody Allen;

VITTORIO VENETO - 17.00, 22.10 AIDS, il pericolo strisciante, dram., ZRN 1986; r. P. Grandi; i. B. Winter, N. Cronjäger.

RADIO - 15.30, 21.30 Giochi d'amore sulla neve, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 4. septembra

ZALA

Sonce vzide ob 6.29 in zatone ob 19.39 - Dolžina dneva 13.10 - Luna vzide ob 6.19 in zatone ob 19.59.

Jutri, PETEK, 5. septembra

LOVRO

PLIMOVANJE DANES: ob 4.21 najnižje -59 cm, ob 10.48 najvišje 50 cm, ob 16.45 najnižje -34 cm, ob 22.31 najvišje 43 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 24 stopinj, zračni tlak 1020,2 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 38-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Erika Kosuta, Andrea Cossu, Andrea Spadaro, Vania Pizzolato.

UMRLI SO: 72-letni Mario Hausner, 65-letna Stefania Canapelli, 60-letni Nerino Vidonis, 8 mesecev star Simeone Della Bosca, 20-letni Vincenzo Passerini, 19-letni Michele Gallochio, 24-letni Fabio Santi, 81-letni Ermanno Gasparin, 78-letni Mario Foschi, 95-letna Santa Sabriz, 68-letna Cecilia Riosa, 86-letna Bianca Sivitz.

DNEVNA IN NOČNA

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 1. do sobote, 6. septembra 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo (Greta), Lungomare Venezia 3 (Milje), Trg Cavana 1, Trg Giotti 1

NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere

Nočna služba — od 19.30 do 8.30

Trg Giotti 1; Trg Cavana 1, Lungomare Venezia 3 (Milje)

NABREŽINA (tel. 200466) in BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

izleti

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan priredi enodnevni izlet 14. septembra na Piancavallo. Vpisovanje vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30 - 2. nadstr., tel. 61011.

SPDT vabi na dvodnevni izlet na Krn, ki bo v soboto, 6. in nedeljo, 7. septembra. Odhod izpred sodne palače v soboto ob 13. uri z osebnimi avtomobili do doline Lepene. Prvi dan bo hoje približno 2 uri, v nedeljo pa okrog 7. Izlet bo vodil Vojko Slavec.

SPDT obvešča, da je v teku vpisovanje za tridnevni izlet v avstrijske Visoke Ture, ki ga bo vodil Lojze Abram. Izlet - z osebnimi avtomobili - bo 12., 13. in 14. septembra, predvideni pa so vzponi na tri tritisočake. Interesenti se lahko vpišejo na sedežu ZSSDI v delovnem urniku ter pri Vojku Slavcu in Aleksandru Sirku na tel. št. 764-832. Vpisovanje se bo zaključilo v torek, 9. t. m.

CARLO GOLDONI

Primorske zdrahe

Režija: BORIS KOBAL

PREDSTAVA NA PROSTEM:
Jutri, 5. t. m. ob 20.30 v borovem gozdičku v MAČKOLJAH.

čestitke

Nogometna sekcija Gaje čestita MARTI in KARLU ob 25-letnici skupnega življenja.

razne prireditve

Devinsko-nabrežinska občina sporoča, da je na razpolago še nekaj vabil za predstvo KRESNA NOČ, ki bo 5., 6. in 7. t. m. na starem devinskem gradu. Zaradi omejenega števila sedežev bo vstop dovoljen samo z vabilom. Za rezervacije telefonirati na št. 201018 v dopoldanskih urah.

razna obvestila

ŠZ Sloga - planinski odsek vabi planince, športnike in prijatelje na tradicionalni spominski pohod BAZOVIŠKE ŽRTVE 86, ki bo v Bazovici v nedeljo, 7. septembra. Zbirališče ob 10.30 pred vaškim spomenikom padlim v NOB.

Zveza vojnih invalidov obvešča, da se je preselila v NOVE PROSTORE V UL. CICERONE 8/b (Kmečka zveza, Patronat INAC). Nova telefonska številka je 631084.

Slovenski dijaški dom "S. Kosovel" v Trstu (Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi 11 — tel. 040/573141) sporoča, da je v teku VPIS ZA PRIHODNJE ŠOLSKO LETO. Domska pisarna je odprta vsak dan, razen ob sobotah, od 9. do 12.30 in od 16. do 18. ure.

TPPZ "P. Tomažič" obvešča, da bo jutri, 5. septembra, v prostorih TPPZ P. Tomažič v Bazovici SEJA GLAVNEGA ODBORA. Dnevni red: nastopigostovanja, 15-letnica TPPZ in razno. Prva vaja pa bo v petek, 12. septembra, ob 20.30.

Grafična delavnica Atelier in kulturno-umetniška skupina Prints prireja TEČAJE GRAFIKE za novo sezono 86/87 s pričetkom 29. septembra. Za informacije telefonirati na št. 631989 ali 200085 vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah, od 17.30 do 19. ure.

Obveščamo 50-letnice občine Dolina in vse, ki so se vpisali za skupno praznovanje, da je zbirališče v nedeljo, 7. t. m., ob 7.30 pred občinsko telovadnico.

Šola Glasbene matice Trst obvešča gojence, da bodo popravni izpiti iz teorije in solfeggia v torek, 9. t. m., ob 15. uri v Ul. R. Manna 29.

Vpisovanje v šolo Glasbene matice v Nabrežini bo v torek, 9. t. m., ob 18. do 19. ure.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

menjalnica

NAKUPNI TEČAJI 3. 9. 1986

Ameriški dolar	1.388.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	686.—	Švicarski frank	850.—
Francoski frank	207.—	Avstrijski šiling	97.—
Holandski florint	607.—	Norveška krona	190.—
Belgijski frank	32.—	Švedska krona	200.—
Funt šterling	2.065.—	Portugalski eskudo	9.—
Irski šterling	1.880.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	179.—	Avstralski dolar	800.—
Grška drahma	10.—	Debeli dinar	2,65
Kanadski dolar	980.—	Drobni dinar	2,65

BCTKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

E. FERMI

ŠOLSKI ZAVODI

URADNO PRIZNAN
JEZIKOVNI LICEJ

TEHNIČNI ZAVOD ZA RAČUNOVODJE

SREDNJA ŠOLA

NADOKNADITEV IZGUBLJENIH LET

INFORMATIKA

POKLICNI TEČAJI

TRST — Ulica Coroneo 1

Telefon 040/732042

E. FERMI

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Samoizpoved feministke Betty Friedan

Se je v ZDA feminizem res uveljavil?

»Ženske so množično vstopile v svet proizvodnje, toda ta svet je zgrajen po moških kriterijih; se pravi, da je narejen po vzorcu moških, ki imajo žene, da se ubadajo z drobnimi življenjskimi problemi. In v tem so Italija in druge evropske države veliko bolj napredne od Amerike: vi imate jasli, starši lahko dobijo posebna dovoljenja, da se posvetijo otrokom. Pri nas teh možnosti ni.«

To je odstavek iz daljšega intervjuja italijanske novinarko Lorette Bondi z znano ameriško "zgodovinsko feministko" Betty Friedan. Po nekaj letih molka se zdaj že nad šestdeset let stara, a še vedno nadvse odločna Betty, oglašja v presledkih in ocenjuje razvoj položaja žensk v svetu ter še posebej v ZDA.

Pred več kot dvajsetimi leti je zaslavela s knjigo "Mistika ženskosti", ki je postala nekakšno "sveto pismo" ameriškega ženskega gibanja. Pred nekaj leti pa je izšlo njeno drugo temeljno delo "Druga faza", ki ga je marsikdo ocenil, predvsem v feminističnih vrstah, kot odločen korak nazaj ter seveda obenem obsodil Betty Friedan, da se je odrekla nekaterim osnovnim načelom, ki jih je tako prepričljivo utemeljila v svoji prvi knjigi.

O teh navideznih odmikih, za katere pravi, da so posledice sedanjih okoliščin in ne pa prostovoljne izbire, razpravlja Betty Friedan z raznimi sogovorniki v vseh intervjujih po izidu knjige ter še posebej po nekakšni osebni izpovedi, ki je izšla na straneh raznih večjih ameriških časopisov. Ta samoizpoved, v kateri je avtorica v prvi vrsti izpostavila današnji položaj ameriške ženske ter zadnje izbire ameriškega ženskega gibanja, je povzročila precej polemik. V njej namreč Betty Friedan brez optimizma, ki je po svoje značilen za njene prve spise, naglašja, da je sedanja usmeritev vladnih organizmov v Združenih državah Amerike ženski vse prej kot naklonjena. Ob tem pa niti žensko gibanje ne zna izbrati prave poti, da bi ubranilo pridobljeno, oziroma, da bi izdelalo

novo strategijo, ki jo postavljajo spre-menjene okoliščine.

O vsem tem se je neutrudna zago-vornica ženskih pravic pogovarjala tudi z urednico agencije Adn-Kronos. Kot okvir razgovora je postavila raz-mere v ZDA: posebna Listina ustavnih pravic, ki jo je izdelalo feministično gibanje, da bi zagotovilo enakopravnost žensk, je v bistvu propadla, ker so jo zavrnili na raznih pristojnih ni-vojih; istočasno pa se krepijo napadi na zakonsko določeno pravico o pro-stovoljni prekinitvi nosečnosti; člani ustavnega sodišča so vedno bolj ne-naklonjeni vnašanju v ameriške zak-o-nike posebnih pravic žensk; iz leta v leto pa je vidnejše obubožanje žensk. S tem v zvezi je navedla samo par podatkov: tretjina žensk, ki so družin-ski poglavarji, spada v kategorijo re-vežev; če so te ženske razporečene, se njihov življenjski standard zniža še za nadaljnjih 73 %; na splošno pa Ameri-čanka zasluži 39 % plače svojega moš-kega vrstnika.

Takšna je torej stvarnost, s katero se ameriška ženska mora soočiti: izhod iz nje pa je možen le, pravi Betty Friedan, z metodami "druge faze". Ni do-volj oziroma ni več čas, da bi samo analizirali in delali primerjave, treba je iskati izhode. Možne rešitve pa predvidevajo oziroma zahtevajo neka-

tera spoznanja: »Nekatere feministke niso še razumele, da ni mogoče ures-ničiti prave enakopravnosti, dokler ne bodo jasno poudarjene tiste razlike med moškimi in ženskami in dokler ne bo prišla dovolj do izraza ženska občutljivost v vseh panogah in pokli-cih od arhitekture do ekonomije, v ka-terih so doslej vse koncepte in merila opredeljevali moški. Ne gre samo za abstraktno teoriziranje, temveč pome-ni tudi, da je treba spremeniti delovne urnike in strokovno usposabljanje ter jih prilagoditi dejstvu, da so ženske osebe, ki rojevajo otroke.« (Iz samoiz-povedi, ki jo je objavil New York Ti-mes Magazine.)

Žensko gibanje v ZDA bi moralo zato v tej, ki jo Betty Friedan označuje kot drugo fazo, izdelati nekakšen okvirni načrt s konkretnimi pobudami, ne pa da se je pustilo zaplesti v "boj proti pornografiji", ki ga v prvi vrsti bijejo desničarski krogi in precej od-kriti nasprotniki uveljavitve ženskih pravic. Istočasno bi se morale ženske povezati z ostalimi naprednimi silami, katerim prav tako pod Reaganovim vladanjem krčijo življenjski prostor. S skupnimi moči za napredek vseh v istočasnem priznavanju nujnih razlik in zato specifičnih pravic: tako bi se lahko glasil napotek Betty Friedan svojim sodržavljankam, ki pa zaenkrat ne najdejo skupnega jezika niti v las-tnih vrstah.

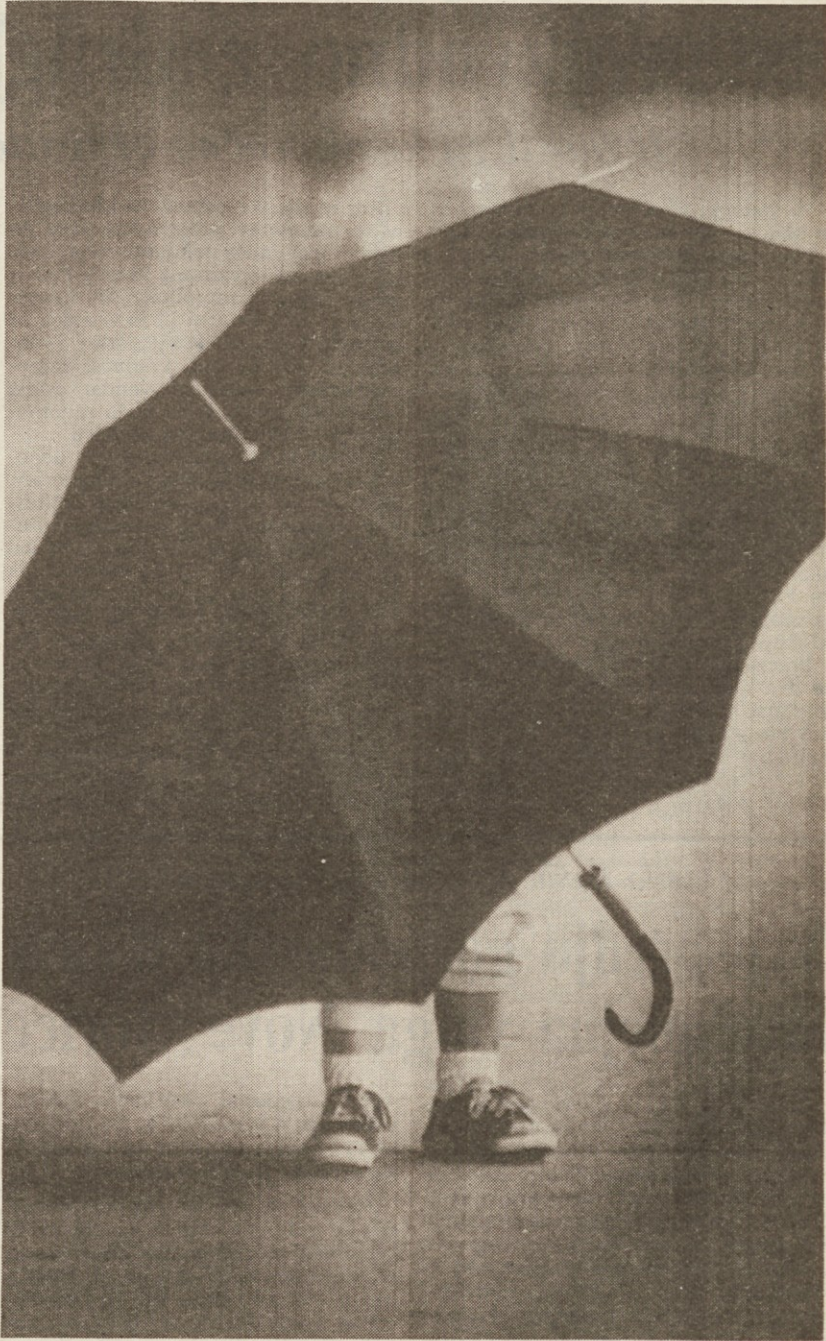
filmi na tv zaslonu

kinoatelj

ANATOMIA DI UN OMICIDIO - Anatomy of a Murder - Anatomija nekega umora, 1959.

Režija: Otto Preminger. Igrajo: James Stewart, Lee Remick, Ben Gazzarra, Arthur O'Connell. RAI 1, ob 21.30.

Anatomija nekega umora je film o sodni obravnavi, na kateri se docela objasnijo okoliščine umora. Policijski častnik je ustrelil nasilneža, ker mu je ta posilil ženo. Odvetnik brani uglednega morilca, ki je priznal zločin. Z veliko mero strokovne sposobnosti mu uspe spreobrniti potek sodne obravnave; naposled njegovega klienta oprostitjo, ker da je storil zločin zaradi nekontroliranega impulza. Preminger v svojem najbolj uspešnem filmu ostro obsoja juridična "pra-vila", ki so podobna igri na karte, kjer ob danih zakonih zmaga najspretnější. V filmu, ki je imel precej težav s cenzuro zaradi dvomnih dialogov, nastopa v vlogi odvetnika James Stewart, ki je leta 59 prejel nagrado za najboljšo moško vlogo na beneškem festivalu.

Počitnice so se iztekle tudi za malčke; treba je v šolo in vrtec in to ob vsakem vremenu, tudi če lije kot iz škafa. Toda, pod takim dežnikom ni nevarnosti, da se bo mali premočil. Pa tudi pozabil ga verjetno ne bo.

(Telefoto AP)

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 9.00 Televideo 10.30 Nadalj.: Ritratto di donna velata 11.30 Nanizanka: Un terribile cocco di mamma 12.00 Nadaljevanka: Jo Gaillard 13.00 Balet: Maratona d'estate 13.30 Dnevnik 13.45 Film: Il brigante Musolino 15.20 Lutkovna serija: Muppet Show 15.50 Dokumentarec: Un campione, mille campioni 16.10 Risanka: Pac Man 16.55 Nanizanka: Sette spose per sette fratelli - La terra promessa 17.45 Risanka: L'isola del tesoro 18.15 Dokumentarec: Trent'anni della nostra storia - 1960 20.00 Dnevnik 20.30 Zabavni program: Hamburger serenade - Incontri folli dal "Bandiera gialla" di Rimini 21.30 Film: Anatomia di un omicidio (dram., ZDA 1959, r. Otto L. Preminger) 22.30 Dnevnik 22.55 Film: Anatomia di un omicidio 0.15 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 9.30 Televideo 12.00 Nanizanka: A passo di fuga - In famiglia 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.15 Nanizanka: Saranno famosi - La settimana del genitore 14.10 Otroška oddaja: L'avventura, vmes risanka Le nuove avventure di Scooby Doo in nanizanka Rasmus e il vagabondo 17.05 Film: L'edera (dram., It., 1950, r. Augusto Genina; i. Columba Dominguez, Rolando Lupi, Juan De Landa) 18.30 Športne vesti 18.40 Nanizanka: C'era una volta un samurai - Il poliziotto Dobu 19.40 Vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.20 Športne vesti 20.30 Nadaljevanka: Il sole sorge ancora (2. del) 22.00 Dnevnik - večerne vesti 22.10 Opera: I puritani (1. del) 23.40 Dnevnik - zadnje vesti 23.50 Opera: I puritani (2. del)	RAI 3 10.00 Concorso giovani musicisti 12.00 Inf. odd.: Materiali didattici, 12.30 Monografie 13.00 Glasbena oddaja: Di Gei Musica 14.00 Nadaljevanka: Il Marchese di Roccaverdina 14.50 Glasbena oddaja: Dadaumpa 16.00 Inf. odd.: Grandi Mostre 16.30 Košarka, 18.30 Lahka atletika 19.00 Dnevnik 19.20 Deželne vesti 20.00 Informativna oddaja: Geografia oggi, 20.30 Mostra del Cinema 21.55 Film: Venerdì sera, lunedì mattina (It., 1983, r. A. Chiantaretto in D. Pianciola), ob koncu kratki film The Pit (r. G. Di Re)	RTV Ljubljana 17.20 Poročila 17.25 Otroški spored 17.35 Čirule-Čarule: Čarobni šopek 17.40 Naniz.: Modro poletje (5. del) 18.10 Čas, ki živi - Neugaslo ognjišče 18.45 Risanka 19.00 Informativna oddaja: Danes: Notranjski obzornik 19.30 Dnevnik in vreme 20.00 Tednik 21.05 Nanizanka: Zgodbe z male strani (1. del) 22.05 Dnevnik	TV Koper 17.00 Program za otroke, vmes risanka Lamù la ragazza dello spazio in nanizanka L'amico Gipsy 18.00 Nadaljevanka: Tra l'amore e il potere 18.55 TV Novice 19.00 Odprta meja	
V današnji Odprti meji bo med drugimi reportažami tudi daljši intervju z Dušanom Jelinčičem, ki je prvi iz dežele Furlanije - Julijske krajine stopil na vrh osemstisočaka. Razgovor je pripravila Ani Pertot.					19.30 TVD stičišče 19.50 Dokumentarec: Velike razstave: Paul Klee 20.30 Film: L'angelo scatenato (dram., r. Lee Madden; i. Don Strout, Luke Askew) 22.00 TVD vse danes 22.10 Poletna noč 23.30 Nanizanka: Lucy
CANALE 5 8.30 Nanizanke: Una famiglia americana, 9.20 Una vita da vivere, 10.10 General Hospital, 11.00 Alice, 11.30 Dalle nove alle cinque 12.00 Nanizanka: Lou Grant 13.00 Znanstvena oddaja: Big Bang 13.30 Nadaljevanka: Sentieri 14.20 Nadaljevanki: La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo 16.00 Dokumentarec: Il mondo intorno a noi 16.30 Nanizanka: Hazzard, 17.30 Il mio amico Ricky, 18.00 L'albero delle mele, 18.30 Kojak, 19.30 Love Boat 20.30 Glasbena oddaja: Festivalbar '86, vodita Claudio Cecchetto in Susanna Messaggio 23.00 Nanizanke: Trauma Center, 24.00 Sceriffo a New York, 1.30 Ironside	1954, r. C. Lizzani, i. M. Mastroianni, A. Lualdi) 11.50 Nanizanka: Switch 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Josie and Speedy Buggy, Dino Boy, Banana Splits, Alpenrose 14.15 Nanizanke: Bravo Dick, 14.45 Con affetto Sidney, 15.15 Charleston 15.50 Film: Destino in agguato (dram., 1964, r. R. Nelson, i. G. Ford, R. Taylor) 17.50 Nanizanke: Mary Benjamin, 18.40 Arabesque, 19.30 Charlie's angels, 20.30 Colombo 22.00 Tennis: Torneo Flushing Meadows, komentar Rino Tommasi	14.15 Glasbena oddaja: Dee-jay Television 15.00 Nanizanka: Fantasilandia 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Tarzan, Thunderbirds, Holly e Benji, Lo specchio magico 17.55 Nanizanke: La famiglia Addams, 18.15 Star Trek, 19.15 I viaggiatori del tempo 20.00 Risanka: Magica, magica Emi 20.30 Film: Miseria e nobiltà (kom., 1954, r. M. Mattoli, i. Totò, S. Loren) 22.15 Film: Lo smemorato di Collegno (kom., 1962, r. S. Corbucci, i. Totò, N. Taranto, E. Macario) 23.45 Nanizanki: Hac Ramsey, 1.05 Kazinsky	18.30 Uomo tigre, 19.00 Charlotte 19.30 Nanizanki: Mork e Mindy, 20.00 Quattro in amore 20.30 Film: Shirley (krim., 1978, r. J. Paris, i. V. Price, B. Vaccaro) 22.30 Šport: Catch 23.30 Film: I ragazzi della spiaggia di Malibu 1.30 Nanizanka: Missione impossibile	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše: Kalendarček, Pravljica, Narodnozabavna glasba; 8.10 Povejmo v živo; 9.00-10.00 Glasbeni almanah; 10.10 Koncert; 11.30-13.00 Glasbeni almanah (2. del); 12.00 Sestanek ob 12. uri; 13.20 Glasbeni almanah (zadnji del); 14.10-17.00 Poletni mozaik: otroški kotiček, beležka; 17.10 Klasični album; 18.00 Četrtekova srečanja: Pričevanja o Tigru; 18.30 Poletni mozaik (zadnji del).	Našim po svetu; 22.30 Večerna podoknica; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Paleta popevk.
RETEQUATTRO 8.30 Nanizanki: I giorni di Brian, 9.20 Mary Benjamin 10.10 Film: Cronache di poveri amanti (dram.,	ITALIA 1 8.40 Nanizanki: Sanford & Son, 9.05 Daniel Boone 9.55 Film: 100 colpi di pistola (western, 1958, r. O. Drake, i. D. Megowan, S. Giles) 11.20 Nanizanke: Sanford & Son, 11.40 Lobo, 12.30 Due onesti fuorilegge, 13.30 T.J. Hooker	TELEPADOVA 12.00 Nadaljevanka: Andrea Celeste 13.00 Risanka 14.00 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono in 15.00 Andrea Celeste 15.30 Nanizanki: Missione impossibile, 16.30 Viaggio in fondo al mare 17.30 Risanke: Kimba, 18.00 I predatori del tempo,	TELEFRIULI 13.00 Film: La maschera e il cuore (kom.) 14.30 Risanka: Hanna e Barbera 15.30 Glasbena oddaja 18.30 Nanizanka: Ironside 19.30 Dnevnik 20.00 Poročila v nemškem jeziku 20.40 Film: I gladiatori dell'anno 3000 (fant. r. H. Suso, i. D. Corradine, C. Jennings) 22.30 Dnevnik 23.30 Nanizanka: Scacco matto	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 21.00 Poročila; 4.30-8.00 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znanje melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade; 14.45 Naš gost; 15.10-15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Lahke note; 18.30 Komorna glasba; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Minute v ansamblom Pera Ugrina; 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 7.00 Za dober dan; 8.00-12.00 Prisrčno vaši; 8.15 Flashback; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.00 Glasba; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vstop prost; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30-20.00 Popoldanski glasbeni program; 14.45 Edig Galletti; 15.45-18.30 Počitnice po Jugoslaviji; 18.00 Pulj kliče Koper; 20.00-6.00 Nočni program.
(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti					RADIO OPČINE 10.00 Glasbena matineja - v studiu Majda; 19.00 Vas zanima vaša prihodnost? - v studiu Ivana; 20.30 Povej mi! - vodita Sonja in Katja.

Iskanje trajnejših rešitev za proizvodno zadrugo Cosmeco

Možnosti za kratkoročno obnovitev proizvodnje

Po obdobju kolektivnih dopustov, se je obnovila sindikalna dejavnost tudi v bivši tovarni kontejnerjev Inteco v goriški industrijski coni, v iskanju izhoda iz težavnega položaja, v katerem se je znašla zadruga Cosmeco, posredno pa tudi konzorcij obrtnikov Nuova Pamar. Kakor znano, je proizvodnja v podjetju ustavljena že nekaj mesecev, trenutno pa so možnosti za pozitivno rešitev krize precej majhne. V zadnjih dveh mesecih je bilo nekaj srečanj med sindikalnimi predstavniki in odvetniki, ki ščitijo interese upnikov podjetja Inteco, ki je, kakor znano, v stečaju. Dosežen je bil celo določen napredek v iskanju zadovoljive rešitve, ki pa žal ne zadostuje. Prav o teh vprašanjih so razpravljali na sindikalni skupščini prejšnji petek.

Pravzaprav je treba povedati, da gre za dve skupini vprašanih. Prva zadeva možnost takojšnje, a kratkotrajne obnove proizvodnje, druga pa iskanje trajnejših rešitev za obstoj in delo zadruge Cosmeco, kar je nedvomno zapletena zadeva.

Zdi se, da so možnosti za kratkotrajnejšo obnovitev proizvodnje (dva do tri mesece) danes nekoliko večje. Zadruga Cosmeco, oziroma Nuova Pamar naj bi odkupila reprodukcijski material, ki je že v tovarni in ki zadošča za izdelavo okrog 400 kontejnerjev. Določena je bila že tudi vrednost reprodukcijskega materiala, vendar ostaja odprto vprašanje, kako bodo zagotovljena potrebna finančna sredstva.

Ceprav bi bilo mogoče doseči dogovor o izdelavi te pošiljke kontejnerjev, pa to še ne pomeni trajnejše rešitve, ki bi omogočila obstoj in razvoj zadruge. Prizadevanja sindikatov pa so usmerjena prav v ta cilj. Je dosegljiv da ali ne? O tem bo mogoče sklepati šele v prihodnjih tednih in mesecih. Zdi se, da se za odkup obrata pri Sovodnjah zanima podjetje iz Vidma, ki naj bi nadaljevalo s proizvodnjo kontejnerjev. V proizvodni proces pa naj bi se vključila zadruga Cosmeco.

Verjetno pa da bo do realizacije te pobude, če bo do tega sploh prišlo, minilo še precej časa. Tudi ker menda

ni na vidiku novih naročil Tržaškega Lloyda (s posredovanjem dežele). V prihodnjih tednih je napovedana vrsta novih srečanj.

Gladovna stavka v zaporu

Protestno gibanje v italijanskih zaporih, ki se je izrazilo na miroljuben način s gladovno stavko tisočih zapornikov, je v teh dneh zajelo tudi goriški zapor v Ul. Barzellini. Pri protestu so sodelovali vsi zaporniki. Teh je v Gorici okrog 50, preostali pa v glavnem krajše kazni zaradi manjših prekrškov.

Protest se je pričel v ponedeljek, ko so zaporniki zavrnili hrano. Tako je bilo tudi v torek, že včeraj pa so zaenkrat preklicali gladovno stavko. Z njo so želeli opozoriti na nerešene probleme v italijanskih zaporih, na zavlačevanje z izvajanjem reforme in na prenatrpanost kaznilnic, v zvezi s katero zahtevajo hitrejši postopek za odobritev amnestije.

Nocoj z nastopi v polifoniji začetek 25. srečanja Seghizzi

Po sinočnjem slovesnem uvodu s celebrativnim koncertom ob srebrnem jubileju prireditve stopa nocoj 25. srečanje pevskih zborov C. A. Seghizzi v živo. Ob 20.30 je v dvorani Unione Ginnastica Goriziana napovedan prvi koncert v tekmovalnem sporedu. Nocoj bodo na vrsti mešani zbori, ki tekmujejo v polifonskem petju. Tekmovanje v polifoniji se bo nadaljevalo jutri ob 15.30 in ob 20.30. V soboto ob 15.30 bodo nastopile manjše vokalne skupine, zvečer ob 20.30 pa bodo proglasili zmagovalce v polifonskem petju. Nastopili bodo po trije prvovrščeni zbori v vsaki od treh tekmovalnih sekcij.

V nedeljo, s pričetkom ob 9. uri in ob 15.30, se bodo zbori pomerili še v izvajanju tradicionalnih ljudskih pesmi, zvečer ob 20.30 pa bo nagajevanje in nastop najboljših v tem tekmovalstvu.

Nocoj bodo po vrsti nastopili zbori G. B. Candotti iz Codroipa, Sant'Ignazio iz Gorice (dirigent Stanislav Jericijo), Gaude Mater iz Martignacca pri Vidmu, G. Peresson iz karnijskega Piana d'Arta, zbor študentov ekonomske fakultete Karl Marx iz Budimpešte, zbor študentov politehnike Dominante iz mesta Espoo na Finskem in Lunds Kammarkör iz švedskega mesta Lunds. Vsak od zborov bo zapel po štiri pesmi. Pri tem jim je dana prosta izbira, vendar s priporočilom, naj predstavijo tudi dela sodobnih avtorjev.

Današnji pričetek zborovskega tekmovanja sovпада z zaključkom mednarodnega posveta o zborovski glasbi, ki je letos bil na vrsti že sedemnajstič. Priznani izvedenci, glasbeniki in pedagogi so poglobili vprašanja v zvezi s poukom glasbe v šolah.

Ta tema je bila že predmet prejšnjih posvetov in so se letos prireditelji vrnili k njej s specifičnim poudarkom na glasbeni pisavi in branju v šolah, v prepričanju, da je prav primerna šolska vzgoja na glasbenem področju predpogoj in jamstvo za obstoj zborovske tradicije kot nasploš glasbene kulture.

Včeraj so se delovna zasedanja posveta zaključila s poročili strokovnjakov iz Milana, Neaplja, Vicenze, Rima, Pordenona in z Dunaja, zaključke pa je povzel koordinator srečanja prof. Enzo Petrini z Univerze v Trstu.

Danes ob 9. uri bodo v konferenčni dvorani na razstavišču sklenili posvet z ustanovitvijo Študijskega centra za glasbeno vzgojo na šolah. Pobudnik centra je društvo Seghizzi, ki želi ob podpori Tržaške univerze dati svojemu raziskovalnemu delu na tem področju večjo kontinuiteto in strokovnost.

Danilo Bašin pred občinskim praznikom

V ospredju gospodarske težave in obmejna vloga Nove Gorice

V torek so v Novi Gorici predstavniki Občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij seznanili časnike z družbenogospodarskim položajem in težnjami te velike primorske občine. Uvodoma je župan Bašin dejal, da je treba usmeriti vse sile in napore v odpravo gospodarskih težav. Občinska skupščina bo pri takšnih naporih izvajala nadzorno funkcijo, izvršni svet pa je sprejel poseben operativni načrt konkretnih posegov v tovarne in druga podjetja, kjer so težave največje. Pri tem pa je treba prav ovrednotiti tudi uspehe: njim bodo namenjene nekatere proslave ob prazniku občine.

Omenil je obnovo bohinjsko-goriške železniške proge, ki bo v prihodnje namenjena zlasti prevozom blaga iz Luke Koper v Avstrijo in Zvezo republiko Nemčijo. Novo transportno pot, imenovano Soški koridor, bodo uradno vključili v mrežo evropskih železnic v soboto ob 12. uri med slovesnostjo ob 80-letnici obratovanja bohinjsko-goriške proge. Slovesnost bo na železniški postaji v Novi Gorici.

Pojasnil je tudi druge uspehe v občini. Mednje sodijo začetek obratovanja nove čistilne naprave za odpadne tehnološke vode v Industriji Salonit

Anhovo, uspešno poslovanje Splošne bolnišnice v Šempetru, ki bo proslavila 40-letnico ustanovitve, pa uspehi posameznih krajevnih skupnosti.

Pomemben del družbenogospodarske in politične usmeritve občine je namenjen mednarodnim odnosom in sodelovanju, zlasti stikom ob meji z Italijo. Občina razvija uspešno sodelovanje s slovenskimi občinami čez mejo na Goriškem, uresničujejo pa tudi že prej določene skupne načrte na raznih področjih med Novo Gorico in Gorico. Toda za prihodnje odnose in sodelovanje med tema mestoma še niso sprejeli ustreznih programov. Pač pa sta se novogoriška občina in pokrajinska uprava v Gorici dogovorili za novo skupno srečanje letošnje jesen.

Del obmejnih stikov uresničujejo tudi posamezne krajevne skupnosti na območju občine. V tem okviru bo pomembno pobratenje med organizacijo Zveze borcev v Kanalu in organizacijo ANPI iz Tržiča v soboto, 13. septembra, ter pobratenje Šempetra z občino Romans iz sosednje goriške pokrajine. Slovesnost ob tem pobratenju bo v soboto, 20. septembra v Šempetru, v okviru njihovega krajevnega praznika.

Marjan Drobež

Včeraj popoldne v Štandrežu zadnje slovo od Renca Faganela

Ogromna množica je včeraj popoldne pospremila na zadnji poti Renca Faganela iz Štandreža. Na pogrebu se je zbrala celotna štandreška skupnost, številni prijatelji in znanci zlasti iz vrst športnih društev, predstavniki raznih ustanov in organizacij.

Za častno stražo so poskrbeli člani OK Val, kjer je bil pokojnik dolgo let

med glavnimi igralci in organizatorji. Fantje so krsto nato prenesli iz hiše žalosti v bližnjo cerkev, kjer je pogrebni obred opravil domači župnik Žorž in nato v spredu, ki mu ni bilo videti konca, na domače pokopališče. Z žalostinko so se od pokojnika poslovili člani mešanega zbora KD Oton Župančič. Zapeli so v domači hiši in nato spet na pokopališču, ki je komaj sprejelo tolikšno množico pogrebcev. Zlasti veliko je bilo pokojnikovih vrnstnikov in mladih, ki so od žalne slovesnosti odhajali globoko prizadeti in pretreseni ob tragični izgubi prijatelja in nad nepredvidljivo usodo.

● Štirideset dni se bo moral zdraviti 82-letni upokojenec iz Krmina, Antonio Fain, zaradi poškodb, ki jih je zadobil v prometni nesreči, v torek zvečer, na Ulici Mariano v Krminu. Faina je z avtom zbila Loretta Salvadori iz Ronk. Menda je Fain nenadoma s kolesom pripeljal iz stranske na glavno cesto.

Zgorela je slama

Skoraj devet ur so se tržiški gasilci trudili preden so pogasili obsežen požar, ki je zajel skladovalnico slame na dvorišču kmečkega posestva Pietra Benesa v Pierisu, Ul. Roma 86. Zgorelo je okrog 200 stotov slame, ogenj pa je uničil tudi dve platni s katerima je

bila stelja pokrita. Škode je po prvih ocenah za okrog pet milijonov lir.

V teku je preiskava o vzrokih požara. Pred nekaj meseci je pri Benesovih prišlo do podobnega dogodka, zato preiskovalci ne izključujejo možnosti, da je bil ogenj podtaknjen.

izleti

Slovensko planinsko društvo obvešča, da bo v soboto, 6., in nedeljo, 7. septembra, delovna akcija pri koči pri Krnskih jezerih. Organiziran odhod bo v soboto, 6. septembra, ob 7. uri s Travnika. Prevoz z lastnimi sredstvi. Kdor se akcije ne utegne udeležiti oba dneva, se lahko pridruži tudi samo v nedeljo. Podrobnejša pojasnila pri odbornikih društva.

kino

Gorica

VERDI 18.00 - 22.00 »Festa di laurea«. R. Pupi Avati.

CORSO 17.15 - 22.00 »L'anno del drago-ne«.

VITTORIA 17.30 - 22.00 »Claire lingua viva«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprto.

COMUNALE 19.00 - 21.00 »Can—Can«

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 - 20.00 »Ženska v rdečem«. DESKLE Zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla Salute, Ul. C. Cosulich, tel. 711315.

POGREBI

Danes v Gorici ob 11. uri Branko Brescia iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Pevmi, ob 12.30 Ettore Provedel na glavnem pokopališču.

ŠZ Mladost izreka ženi Miriam, sinku Danjelu in svojcem občutno sožalje ob izgubi dragega RENCA.

MEDNARODNO TEKMOVANJE ZBOROVSKEGA PETJA »C. A. SEGHIZZI«

SODELUJEJO DRŽAVE:

Argentina, Finska, Bolgarija, Češkoslovaška, Jugoslavija, Poljska, Zvezna rep. Nemčija, Romunija, Švedska, Madžarska, Italija.

GORICA - Dvorana Unione Ginnastica Goriziana 4. - 7. september 1986

POLIFONIJA
Program: danes, 4. septembra, ob 20.30
jutri, 5. septembra, ob 15.30 in 20.30
sobota, 6. septembra, ob 15.30

FOLKLORA
nedelja, 7. septembra, od 9. ure do 15.30
sobota, 6. septembra, ob 20.30 - polifonija
nedelja, 7. septembra, ob 20.30 - folklor

Vlado Klemše

9. na krožni poti pod mont blancom

Prenočišče smo si zagotovili v penzionu, v neposredni bližini končne postaje žičnice, kjer smo se domenili tudi za program naslednjega dne: ta bolj korajžni se bodo po ledeniku Miage povzpeli do zavetišča Gonella, od koder vodi običajna smer (z italijanske strani) na Mont Blanc; mlajši člani skupine in invalidi (med slednje sodi tudi avtor, ki mu je pri sestopu s Col de Voza začelo nagajati koleno, za nameček pa si je prislužil tudi velik žulj) pa bodo dopoldne namenili ogledu Courmayeurja in raznih zanimivosti. Sestanek v prvih popoldanskih urah ob jezeru Combal, kjer se tudi začneja poti na Miage in Gonella.

Ni nam bilo žal, da smo skoraj en dan žrtvovali turizmu, namesto, da bi se potili po ledeniku. V mestecu smo si ogledali planinski muzej in razstavo posvečeno gorskim vodnikom, občudovali izložbe, kupili nekaj potrebnih stvari.

Spet smo se zapeljali v dolino Veny, na srečanje z našimi alpinisti, ki so se namenili do zavetišča Gonella. Ob studencu z ledenomrzlo vodo smo skuhalo kosilo, hladili (in pili) pivo, namakali veliko lubenico, v pričakovanju utrujenih planincev, ki so se v dolino vrnili s precejšnjo zamudo na dogovorjeno uro. Ledenik je bil pač daljši, kakor se je v začetku zdelo. Posledic sicer ni bilo, le pašta se je medtem razmehčala... Pa je kljub temu teknila. Šele kasneje smo izvedeli še za dodatni razlog zamude. Dva člana so zamakali kristali, ki jih je menda na skalah na ledeniku kar precej.

V poznem popoldnevu smo se končno poslovili od Mont Blanca in doline Veny ter odpeljali proti Aosti. Vendar ne naravnost. Mikala nas je še dolina Savaranche, dolga skoraj trideset kilometrov, ki vodi pod Gran Paradiso.

Prijazno so nas sprejeli v družinskem hotelu, na lepi razgledni točki v predmestju Aoste. Upravlja ga družina, ki po materini strani izhaja iz naših Brd.

Ponedeljek dopoldne je bil namenjen ogledu glavnega mesta doline, rimskih izkopanin, cerkva, nakupom (čeprav so bile denarnice že precej tanke). Kljub temu, da je bil ponedeljek, so bile vse trgovine odprte, po ulicah v centru, kjer je sicer prepovedan promet avtomobilov, pa je bila prava gneča. Od gorate deželice smo se poslovili popoldne, ko smo se zapeljali še v Cervinio, kjer pa nas je sprejel dež. Za dva člana skupine se je izlet v Zahodne Alpe zaključil že v ponedeljek zvečer, drugi pa smo se, sicer v daljšem krogu, ob Comskem jezeru, skozi Valtellino in preko prelaza Stelvio ter mimo Merana, Bocna in Trenta vrnili šele v torek. Nekoliko utrujeni, vendar nadvse zadovoljni. Potem ko smo prehodili južni del krožne poti pod Mont Blancom, bo treba pogledati še na severno stran.

KONEC

Fabjan Hafner

VRAČANJE

interpretatio sclavena

I.

*schillerjev, goethejev
park, mestna
hiša, hiša
umetnikov,
mestno gledališče:
shakespearov oder,
besedna kulisa,
himnični
spev:
zavesa se strga
—v svetišču—
se pretrga
rdeča nit
med poletjem in poletjem,
med vigredjo in zimo,
med jazom in jazom,
med tabo in
mano.
vse postaja igra, igranje, vsak
gledalec, neprizadet opazovalec
samega sebe.*

II.

*nekaj
se vrača,
niha
med včeraj in jutri,
gre skozi tebe,
te ne zadene,
njega se ne moreš oprijeti.
ura se ustavi:
vedno, večno
bo danes.*

III.

*božjastno domotožje,
obvezno sočutje,
objestna
žalost.
iz bolečine v bolečino
se selim, iz samote
v samoto, iz tujih
sanj v
svoje.
pod površno, znotraj,
se levi
tema.*

IV.

*starka, otrok, mati, žena.
vse, vse, samo eno
ne.
koža je bela, res bela
pod tvojimi črnimi,
navidez črnimi
lasmi.
dim vstaja,
duh ostaja,
dišeč pepel.*

V.

*oko zre v oko, dokler
ne vidi več
zrcala.
oko gre,
jaz gre,
jaz ne.
jaz in jaz
nisva
midva.*

VI.

*dotrpel sem trpljenje,
utrudil sem se trudnosti,
igram, igram
(še vedno)
sebe.*

VII.

*prepluta noč.
na vzhodnem bregu
moje dlani
polje
žerjavica, ki
požge, ki
zbriše
vse
črte, ki so
izsiljevale odgovor, ki so
prerokovale vesoljni potop.*

VIII.

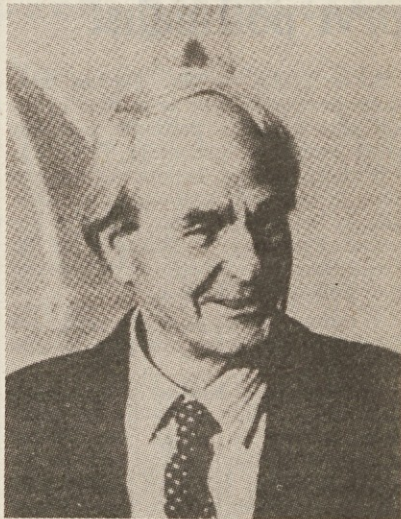
*pod praznim nebom
utrinek,
pod svodom obok
lobanje, pod
njim
jezik,
ki cvete
na jalovi skali.*

IX.

*dnevi, dnevi
brez noči.
večerovo jutro
se obrne opolnoči
in se začne
vračati
skozi
nizko
ozko
noč
k
sebi.*

Fabjan Hafner, pesnik iz avstrijske Koroške, je doslej objavljaj v Mladju in drugih slovenskih revijah.

Henry Moore, velika sinteza med klasičnim in modernim

V nedeljo je v kraju Perry Green v bližini Londona umrl kipar Henry Moore. Bil je verjetno poslednji mojster iz skupine umetnikov, ki so v tem stoletju globoko spremenili estetske norme in ustvarili novo umetnost in nov pogled nanjo. Slika, kip, pesem niso več posnetek realnosti, ampak svojevrstna realnost, ki jo je umetnik ustvaril. Sam Moore je izjavil, da je njegov osnovni navdih materija, ki skriva v sebi podobo. In prav iskanje te podobe v materiji postane kiparjevo delo. Njegove roke izluščijo iz kamna ali brona podobe, ki se sprostijo in zaživijo v posebnem času in prostoru. Večne, kot je večna materija, iz katere jih je kipar izoblikoval.

Vso veličino Moorovega dela si je svetovna javnost lahko ogledala na njegovi veliki razstavi v Forte Belvederu v Firencah. Tu je kipar razstavil vsa svoja najpomembnejša dela in ni čudno, da se je odločil prav za Firence. Moore je bil tesno povezan z italijansko kulturo. Njegovi vzorniki so bili Masaccio, Michelangelo in veliki grški kipar Fidias. Zanimal se je tudi za arhaično grško umetnost in sploh za arhaično kiparstvo. V osnovi je bil klasicist, ki je odklanjal barok. Hkrati pa se je Moore oplajal z novimi evropskimi umetniškimi tokovi v začetku tega stoletja. Pozorno je spremljal delo Jakoba Epsteinca. Močno je občutil vpliv kubizma in nadrealizma. Prav sinteza klasičnega in moderne je tipična za Moorovo kiparsko delo.

V tridesetih letih je zaslovel s svojimi ležečimi figurami. V štiridesetih letih je proglasil novo vračanje evropske kulture k nekdanjemu redu. Od tod njegove Družinske skupine. Med vojno je narisal znameniti dnevnik, kjer je prikazal London v vojni vihri, strah ljudi, bivanje v protiletalskih zakloniščih. Iz tistega obdobja so tudi slike, ki prikazujejo težko življenje proletarcev, predvsem rudarjev.

V vseh omenjenih delih in tudi drugih pa se kaže nepozabna umetnikova črta. Črta, ki izoblikuje klasično-realistične figure in jim dodaja očitno abstraktne elemente. Zdi se, da gledamo brezčasne, monumentalne podobe, ki se izluščijo iz kaotičnega kozmosa materije in postanejo figure, ali samo oblike, ki se zarišejo v prostor in postanejo del prostora.

Prav vprašanje prostora je Moora močno privlačilo. Ljubil je naravo in do narave je imel vedno izjemno občutljiv odnos. Njegovi monumentalni kipi nikoli ne razbijajo okolja. Ne želijo ga nasilno spreminjati, ampak se vanj vklopijo kot dela iz časov, ko je človek še imel stik z naravo in je ustvarjal v simbiozi z njo.

A. M.

V Kopru odkriti ostanki starokrščanske cerkve

V samem središču Kopra je prišlo letos do izrednega arheološkega odkritja, ki v precejšnji meri spreminja dosedanje vedenje o starejši preteklosti tega obmorskega mesta. V drugi polovici meseca julija so namreč pri sondažnih izkopavanjih tik ob današnji koprski stolnici odkrili ostanke starokrščanske cerkve. Avtor tega odkritja je arheolog Matej Župančič, kustos za arheologijo pri Pokrajinskem muzeju Koper. Župančič prav dobro poznamo tudi v zamejstvu, saj že nekaj let sodeluje kot član Komisije za arheološko topografijo pri NSK in kot mentor pri tradicionalnih mladinskih raziskovalnih taborih.

Da bi kaj več izvedel o tem odkritju, o kate-rem sta sicer poročala tudi televizija in časopise, sem obiskal arheologa Župančiča ob zaključku prvega dela izkopavanj. Pogovor se je vršil ob impozantni koprski katedrali in zvoniku, ki se visoko dviga proti nebu. Najprej mi je Župančič pojsnil, da so se arheološka izkopavanja, ki jih je finansirala Kulturna skupnost Koper, vršila v sklopu obnove koprskc stolnice. Za arheološko metodo je bilo namreč treba preveriti gradbene faze današnje stolnice. Do leta 1385 je bila namreč stolnica manjša in ni segala do zvonika kot danes. Potem je bila podaljšana do današnje velikosti. Ob priliki letošnjih raziskav so hoteli namreč ugotoviti vokal te starejše, romanske cerkve. Rezultati pa so bili, kot vemo, mnogo uspešnejši.

Tik po odstranitvi asfaltnega pločnika so prišli na dan skeletni grobovi in to popolnoma pričakovano, saj je bilo znano, da je nekoč tudi okrog koprskc stolnice, kakor namreč okrog vseh župnih cerkva, bilo pokopališče. Ob skeletih so se pokazali tudi zidovi, za katere na začetku izkopavanj niso še vedeli dati točne razlage, čeprav so prav ti zidovi obetali veliko... In prav ti zidovi so, kot so kasneje ugotovili, pripadali starokrščanski cerkvi, datirani v dobo od 4. do 6. stoletja.

Župančiču sem zastavil nekaj obveznih vprašanj, ki bodo pojasnila značaj in pomembnost tega arheološkega odkritja.

Kaj lahko najprej poveš o teh izkopavanjih?
Izkopavanje je na zelo majhni površini, to je 13 x 4 m, vendar v najožjem središču Kopra, kar pomeni, da sem se zavedal, da je vsaka ugotovitev in najdba na tem mestu zelo pomembna za razlago o zgodovini srednjeveškega in še starejšega Kopra. Zaradi tega sem povabil k sodelovanju Dr. Vinka Šribarja iz Ljubljane, ker sem si želel med izkopavanji omogočiti stalno izmenjavo vtisov in mnenj. Takšna izmenjava tudi pripomore pri sprotnih odločitvah, ki vplivajo na potek del.

Po televiziji in v časopisju smo izvedeli, da so odkriti zidovi del starokrščanske cerkve. Ali res že pri tako nedokončanem delu lahko to trdiš?

Z veliko mero gotovosti lahko to trdim, pa čeprav izkopavanje celotnega objekta še zdaleč ni zaključeno. Lahko vidiš, da je pred nami le del stavbe, ki jo je presekala gradnja romanske in gotske cerkve, ki danes stoji pred nami. Po drugi strani pa podrobna opazovanja kažejo, da je tako uničena stavba ob svojem nastanku uničila neki še starejši rimski bivalni objekt. Že to nam kaže, da se je življenje na tem mestu odvijalo dalj časa, zidovi, o katerih sprašuješ, pa številne črepinje postavljajo te strukture v poznorimski čas. Že sama kontinuiteta rabe prostora, skoraž vzporeden zid z današnjo cerkvijo in nakazana delitev prostorov tega poznorimskega objekta narekujejo gotovost, ko trdimo, da stojimo pred preprosto starokrščansko cerkvijo. Celoten pogled nam kaže delitev na narteks (vhodno lopo), ladjo (prostor za vernike) in prezbitenij (mesto za duhovnike). Kot smo že omenili, je cerkev usmerjena tako kot današnja in kot je bil že splošen običaj. Zamišljamo si tip cerkve s pravokotnim tlorisom in s prej nakazano delitvijo na tri prostore. V območju oglejske cerkvene oblasti je tak tip enoladijskih cerkva tako močno razširjen, da si le z malo drznosti lahko predstavljamo 4 do 5 m široko in 16 do 18 m dolgo enoladijsko cerkev. Ob taki predstavi vidimo, da sta dve tretjini cerkve skriti pod notranjostjo današnje, ki je seveda dosti večja.

Posamezni zgodovinski in drugi viri, ki so veljali za zelo nezanesljive, so govorili o ob-

stoju cerkvene organizacije v najzgodnejši krščanski dobi v Kopru. Z gotovostjo pa se je govorilo o naselitvi Kopra šele v zgodnjem srednjem veku. Kaj pa sedaj?

Sedaj bo treba vse to ovrednotiti, tudi v luči rezultatov, ki jih dajejo prav sedaj vzporedna izkopavanja z naselbinskimi ostanki pod vodstvom Mitje Guština na koprskem otoku.

Rekel si, da izkopavanja niso še zaključena. Kdaj in kako misliš nadaljevati z raziskavami? Ali boš izkopavanja razširil tudi v notranjost današnje stolnice?

Takoj, po možnosti že v mesecu septembru, mislim izkopati še vzhodni del prezbitenija, ki je še pod pločnikom. S tem bi bil zaključen enostavnejši del arheoloških posegov, saj je kopanje v notranjosti cerkve, kjer naj potekajo obredi, zelo kompliciran posel in zahteva sodelovanje in koordinacijo mnogih strokovnjakov: gradbenikov, statikov, arheologov, geodetov in seveda razumevanje cerkvenih krogov, po drugi strani pa tak poseg finančno ni niti najmanj majhen. Lahko še povem, da sedaj obnavljamo zunanj del tlorisa starokrščanske cerkve, tako da bo viden v pločniku. Če bomo kopali v notranjosti, bo seveda treba zagotoviti ustrezno predstavitev ostankov. Spomnimo se samo ostankov starokrščanske cerkva, kot na primer pod Ulico Madonna del Mare v Trstu, v baziliki v Ogleju, na Blejskem otoku, v Poreču itd.

STANKO FLEGO

Tenis: odprto prvenstvo ZDA

Čehoslovak Lendl prvi polfinalist

NEW YORK — Na odprtem teniškem prvenstvu ZDA se je Ivan Lendl kot prvi uvrstil v polfinale z zmago proti Francozu Laconteju (7:6, 6:1, 1:6, 6:1). Poraz Lendla v tretjem setu je pripisati kratkemu »počitku« asa in delno nekaterim izrednim potezom Francoza. V polfinalu se bo Lendl srečal z zmagovalcem srečanja Edberg - Wilkinson.

V osmini finala je bil še pred tem Šved Wilander žrtev mladega Mecira iz ČSSR.

»Američanka« Martina Navratilova je v osmini finala odpravila rojakinjo Pam Shriver v samih dveh setih (6:2, 6:4). Italijanka Raffaella Reggi se je skupaj s Špancem Casalom uvrstila v naslednje kolo. Chris Evert (ZDA) se je uvrstila v polfinale z zmago nad Bolgarko Malejevo (6:2, 6:2). **Osmina finala:** MOŠKI: Becker (ZRN) - Donnelly (ZDA) 6:4, 6:3, 6:7, 6:4; Nyström (Šved.) - Anger (ZDA) 7:6, 6:2, 6:2; Mecir (ČSSR) - Wilander (Šved.) 6:7, 6:3, 6:3, 6:4. **Ženske:** Graf (ZRN) - Gadusek (ZDA) 6:3, 6:1.

Včeraj v 4. kolu italijanskega nogometnega pokala

Nepričakovan poraz Triestine v Barletti

Barletta - Triestina 1:0 (1:0)
STRELEC: Doto v 45. min. iz 11-metrovke.

BARLETTA: Renzi, Cazzani, Marino, Ghedin, Petruzzelli, Incarbona, Paolillo, Sciannimanico (od 87. min. Scaringella), Petrucci, Doto (od 73. min. Borrelli), Laraspata.

TRIESTINA: Gandini, Bagnato, Salvadé (od 33. min. Di Giovanni), Dal Prà (od 64. min. Orlando), Costantini, Menichini, De Falco, Strappa, Cinello, Romano, Iachini (od 76. min. Braghini).

SODNIK: Novi iz Pise.

BARLETTA — Protj enajsterici C-1 lige je Triestina na gostovanju na jugu tesno, vendar zaslužno izgubila. Domačini so odločno krenili v napad od samega začetka in ustvarili nekaj zrelih priložnosti za gol. Tik pred koncem polčasa je Costantini zrušil v kazenskem prostoru Petrucci in Doto je iz 11 metrov dosegel odločilni gol. Triestina se je pritiska znebila v drugem polčasu in De Falco je tudi dosegel gol, katerega pa je sodnik pravilno razveljavil, ker je bil Tržačan v »offsidu«.

Domačini so skušali presenetiti goste z nevarnimi protinapadi, ostalo pa je pri enem samem zadetku. Najboljši pri Triestini so bili Costantini, De Falco in Cinello.

IZIDI 4. KOLA IN LESTVICE

SKUPINA 1: Arezzo - Como 1:1; Fiorentina - Empoli 2:1; Casertana - Pescara 3:1. **LESTVICA:** Casertana 6, Como 5, Empoli in Fiorentina 4, Arezzo 3, Pescara 2.

SKUPINA 2: Catania - Udinese 1:2; Bologna - Inter 1:1; Cavese - Catanzaro 1:5. **LESTVICA:** Inter 7, Udinese 6, Bologna in Catanzaro 5, Catania 1, Cavese 0.

SKUPINA 3: Monza - Sampdoria 2:0; Juventus - Cremonese 2:0; Reggiana - Lecce 1:1. **LESTVICA:** Juventus 8, Cremonese in Sampdoria 5, Monza 3, Reggiana 2, Lecce 1.

SKUPINA 4: Milan - Parma 0:1; Ascoli - Sambenedettese 1:0; Barletta - Triestina 1:0. **LESTVICA:** Milan in Parma 6, Ascoli 4, Sambenedettese in Triestina 3, Barletta 2.

SKUPINA 5: Lazio - Spal 2:0; Napoli - Vicenza 2:1; Taranto - Cesena 0:1. **LESTVICA:** Napoli 8, Cesena 6,

Lazio 4, Taranto 3, Vicenza 2, Spal 1. **SKUPINA 6:** Palermo - Brescia 0:1; Messina - Atalanta 3:3; Genoa - Viareggio 1:1. **LESTVICA:** Atalanta in Brescia 6, Genoa 5, Viareggio in Messina 3, Palermo 1.

SKUPINA 7: Pisa - Torino 0:2; Avellino - Modena 1:0; Cagliari - Siena 0:0. **LESTVICA:** Torino 6, Avellino 5, Cagliari 4, Siena, Modena in Pisa 3.

SKUPINA 8: Bari - Roma 0:0; Verona - Piacenza 1:1; Perugia - Campobasso 0:0. **LESTVICA:** Roma in Verona 7, Piacenza 4, Bari 3, Campobasso 2, Perugia 1.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je na sinočnjem sestanku obravnavala prekrške na tekmah italijanskega pokala, ki so potekale 24., 27. ter 31. avgusta. Ukrepi so naslednji: kar zadeva prvi datum, so opomin dobili Binj (Empoli), Maiorana (Messina), Perego (Monza) in Rossi (Udinese). 27. avgusta so si opomin zaslužili Perugini (Perugia), Petrangeli (Sam-

benedettese), Susić (Udinese), Nucio (Siena) in Policano (Genoa).

Igralec Atalante Cantarutti pa bo moral mirovati za kar dve koli, opomina pa so bili 31. avgusta deležni med drugimi tudi Tržačan Poletto ter napadalec Sampdorie Vialli.

Preiskava o črnih stavah

TURIN — Antonio Orrù, zadnji, ki je zaradi črnih stav končal za zapah, je dve uri odgovarjal preiskovalnemu sodniku Marabottu. Baje Orrù ni bil neposredno povezan z nogometnim svetom. Njegovo delovanje je bilo usmerjeno samo na dave in finančne probleme celotne organizacije.

Dirceu našel delo

AVELLINO — Brazilski nogometaš Dirceu bo v bližnjem italijanskem nogometnem prvenstvu igral za Avellino. Dirceu je izjavil, da bi rad prispeval k verjetni borbi Avellina za obstanek v A ligi. Blagajnik Avellina bo moral brazilskemu veteranu odšteti okoli 560 milijonov lir za eno leto igranja.

SP v kolesarstvu: danes vožnja na 100 km ekipno

»Azzurri« za eno izmed kolajn

Po preizkušnjah na dirkališču se kolesarsko svetovno prvenstvo seli na asfaltno površino. Na sporedu je namreč vožnja na 100 km ekipno, ki se bo pričela drevi ob 18. po it. času. Za uvodno cestno preizkušnjo vlada dokajšnje zanimanje obenem pa tudi precejšnja skrb, saj bi utegnile napovedane vremenske nepravilnosti usodno poseči v potek dirke.

Italijanska odprava se je enoglasno strnila okrog svojih treh članov četverice, ki se bodo po izteku prvenstva morali zagovarjati pred razsodiščem mednarodne kolesarske zveze, ki jih je uradno obtožilo uživanja prepovedanih poživil. Italijansko moštvo nedvomno sodi v ožji krog favoritov; na lanskem prvenstvu je namreč osvojilo bronasto odličje, na olimpiadi pa je celo stopilo na najvišjo stoličko. Oči kolesarske Italije so »prodirno« uprte v Polija, Vanzelo, Podenzano ter Scireo.

Prvič se bodo na letošnji izvedbi svetovnega prvenstva predstavili jugoslovanski kolesarji. Zasedba Pavlič,

Glivar Papež in Smole bo zasledovala uvrstitev do 10. mesta.

Cestna vožnja za poklicne kolesarje je pred durmi. Italijanski selektor Martini je objavil spisek tekmovalcev, ki bodo branili čast italijanskega kolesarstva. To so Corti, Amadori, Argentin, Baronchelli, Bontempi, Moser, Saronni in Visentini.

Albanija na BAI

LJUBLJANA — 45. balkanske atletske igre, ki bodo v soboto in nedeljo v Ljubljani, bodo glede udeležbe predstavljale ves Balkan. Tekmovalci se bo namreč udeležila tudi Albanija. Zadnja albanska udeležba v Jugoslaviji sega v leto 1934. Albansko predstavnstvo v Ljubljani bo sicer samo simbolično. Nastopal bo njen metalec kladiva Ajet Toska. Albanija ima nekaj dobrih atletov in atletinj. Pred leti je tekačica na srednje proge Evro osvojila drugo mesto na mladinskem EP v teku na 1500 metrov.

ATLETIKA: sinoči na mitingu v Vidmu

Mei prvi na 1500 m

VIDEM — Na atletskem mitingu v Vidmu je tekmovalo nekaj italijanskih atletov, ki so nastopili na SP v Stuttgartu. Evropski prvak na 10 tisoč metrov Stefano Mei je bil prvi v teku na 1500 m s povprečnim časom 3'41"62. Najbolj odmeven rezultat je v hitri hoji na 5 km dosegel Carlo Mattioli s časom 18 minut 48"91, kar je nov državni rekord.

Med zmagovalci najdemo tudi Benečana Giorgia Ruclija, ki je 400 m čez ovire pretekel v 51"27. Videmčan Toso je v višino skočil 215 cm, Evangelisti v daljino 7,80 m, Ullo pa je 100 m pretekel v 10"52.

V deželj bosta konec tedna še dva kakovostna mitinga, na katerih bodo nastopili tudi atleti iz Poljske.

ATLETSKI MITING V LOUSANNEU

Moses odličen

LOUSANNE — V švicarskem mestu Lousanne je bil eden izmed najkako-

vostnejših evropskih mitingov. Na tem tekmovalcu je nastopilo nekaj izvrstnih atletov, med katerimi oviraš Edvin Moses, ki je z letošnjo najboljšo znamko 47"28 dosegel svojo 118. zaporedno zmago. Od italijanskih atletov se je najbolje uvrstil Andrei, ki je osvojil drugo mesto v metu krogle.

MOŠKI: 100 m: 1. Ben Johnson (Kan.) 10"19; 400 m ovire: 1. Moses (ZDA) 47"38; 300 m zapreke: Kariuki (Ken.) 8'19"53; **KROGLA:** 1. Günther (Švi.) 21,36 m; **KOPJE:** 1. Tafelmayer (ZRN) 83,48 m. **ŽENSKE:** 100 m: 1. Ashford (ZDA) 11"14; 100 m ovire: 1. Siska (Madž.) 12"86.

Nov svetovni rekord

Čehoslovaka Priblinca

Na tekmovalcu v ZRN je Jozef Priblinec (ČSSR) postavil nov svetovni rekord v hoji na 10 km s časom 38'48"08. Italijanski rekord

Šah: dvboj za svetovni naslov

Drugi odmor A. Karpova

LENINGRAD — Trinajste partije šahovskega dvboja med Kasparovim in Karpovim včeraj niso odigrali, ker je bivši svetovni prvak prosil za dan odmora. Rezultat ostaja tako pri stanju 6,5:5,5 za Kasparova.

Nogometni turnir v Kopru

Jugoslavija - Švica 8:0 (3:0)

KOPER — Jugoslovanska mladinska nogometna reprezentanca, ki se pripravlja na evropsko prvenstvo, je na koprskem stadionu v drugem kolu tradicionalnega nogometnega turnirja za 12. latoriko Jugoslavije pred okrog 1500 gledalci navdušila z domiselno igro in visoko premagala ustrezno reprezentanco Švice, ki tokrat razpoloženi in tehnično mnogo boljšim Jugoslovanom ni bila kos. Najboljši igralec tekme je bil Lalić iz splitskega Hajduka, ki je bil pravi motor jugoslovanske igre in je praktično sodeloval pri vseh akcijah in zadetkih, ki so jih dosegli Jugovič, Lukić in Bokšić po dva ter Bozović in Vukov po enega. (Kreft)

V zelo ostri konkurenci

tudi M. Ferfolja (Sirena)

Zadnje dni avgusta je TPK Sirena imel na državnem prvenstvu poleg že omenjenih Arianne Bogatec in Petra Sternija še Maxija Ferfoljo, ki je tekmoval v razredu »lasere«. Prvenstvo se je odvijalo na Sardiniji in organizator je bil Yacht Club Cagliari. Potekalo je v dneh od 25. do 31. avgusta in jadralci so izvedli šest regat. Vseh šest preizkušenj je pogojeval še kar močan veter in sicer pihal je od 4 do 12 m na sekundo. Udeležilo se ga je 130 tekmovalcev in med njimi razni prvaki, ki imajo mnogo let izkušenj za seboj, s čim pa se mladi in perspektivni Maxi Ferfolja ne more ponašati. Tudi on je eden izmed najmlajših v tem razredu, saj mu je šele 17 let. Na prvenstvu je Maxi dosegel na končni lestvici torej 30. mesto. (M. G.)

Sinoči v italijanskem košarkarskem pokalu

Goričani ugodno presenetili

Segafredo - Fantoni 94:78 (41:42)

SEGAFREDO GORICA: S. Mitchell 20, C. Mitchell 25, Marušič 19, Bullara 7, Gilardi 11, Ardessi 7, Stramaglia 3, Borsi 2, Sala, Lorenzi.

FANTONI VIDEM: Wright 24, Tombolato 10, Silvestrin 3, Solfrini 18, Milanj 9, Bettarini, Ottaviani 14, Vio, Fusati, Maran.

GORICA — Goriški Segafredo je sinoči ugodno presenetil in zaslužno premagal favorizirano moštvo videmskega Fantonija. V goriških vrstah so bili najboljši Američana Mitchell in Marušič, pri gostih pa sta največ pokazala Wright in Solfrini.

Alpe-Adria:

poraz Ljubljancanov

TREVISO — V okviru košarkarskega turnirja Alpe-Adria je Benetton Treviso (Norris 29 točk) premagal Smelt Olimpijo (Kotnik 25, Hauptman 21) s 104:88 (53:50).

Gluckov pri Mobilgirgiju

CASERTA — Bolgarski 207 cm visoki center Georgij Gluckov, ki je s podpisom pogodbe z ameriškim profesionalnim moštvom iz Phoenixa svoj čas razvnel košarkarske duhove v Evropi, bo prestopil k Mobilgirgiju iz Caserte. Nasledil bo Urugvajca Lopeza in bržkone nekoliko olajšal posel potrjenemu strelcu Oscarju.

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

SP v odbojki:
»azzurre« izgubile

PRAGA — Tudi v 2. kolu SP v odbojki so »azzurre« izgubile, tokrat proti Japonski z 0:3 (11:15, 10:15, 7:15). V tej. C skupini so ZDA premagale S. Korejo s 3:0. **LESTVICA:** Japonska in ZDA 4; Italija in S. Koreja 0. **Ostali izidi.** Skupina A: J. Koreja - Bolgarija 3:0. Skupina B: NDR - SZ 3:2.

Zagalo v bolnišnici

SAO PAULO — Znan brazilski nogometni strokovnjak Mario Zagalo se je moral zateči po zdravniško pomoč zaradi hude živčne napetosti. Po vsej verjetnosti je krizo pospešila nesrečna situacija Botafoga, ekipe, katero sedaj trenira. Brazilsko

moštvo se nahaja v hudih finančnih težavah.

Mundial: zaslužek vlade

CIUDAD MEXICO — Mehška vlada je s prodajo priložnostnih kovancev, z nudenjem telekomunikacijskih zvez in z reklamo preko državne televizije zaslužila z nogometnim SP 13 milijard lir v naši vrednosti.

Regata v Trstu

TRST — Od 8. do 13. t. m. se bodo prvič odvijale v vodah tržaškega zaliva jadrane regate v 470 za podelitev italijanskega naslova. Tekmovalje bo ob svoji stoletnici obstoja organiziral selsijski jadralski klub »Pietas Julia«, na njem pa bo nastopilo kakih 70 posadk.

šport na primorskem

Primorska ligaša v slovenski nogometni ligi sta povsem različno začela novo prvenstvo. Medtem ko so Koprčani v derbiu v Ljubljani proti Integral Olimpiji iztržili točko, so Vozila proti Domžalam doživela pravo katastrofo. Rezultat 2:6 je nerazumljiv, če upoštevamo, da so Novogoričani še 8 minut pred koncem vodili z 2:1. Potem so naredili nekaj hudih napak in povsem izgubili glavo. Začelo se je tudi tekmovalje v zahodni območni nogometni ligi. Izidi primorskih ligašev: Primorje - Elan 2:2, Stol - Sol'nar Piran 2:1, Slavija - Jadran Lama 0:1, Izola - Ilirija 3:0, Medvode - Tabor jadran 2:0, Postojna - Naklo 2:0.

Postojnčani slavijo svojega prvega svetovnega prvaka. To je Lokostrelec Izidor Požar, ki je na svetovnem in evropskem mladinskem prvenstvu v Avstriji zmagal v instiktivnem slogu. Valentin Prelovec iz Ankara na je bil 16.

V Postojni je bilo atletsko prvenstvo Slovenije za mlajše mladince, na katerem so primorski atleti in atletinje dosegli vrsto dobrih uvrstitev, med drugim tudi 5 zmag. Rokometaši Astra Jadrana so na svojem turnirju zasedli 2. mesto za švicarskim Bernom, tretji je bil Dinos Slovan, ki je premagal italijanskega prvaka Cividin. V Kopru je bil tradicionalni ženski odbojarski turnir. Zmagala je Nova Gorica pred Gradščem in Koprom. V prvi zvezni balinarski ligi je Jadran Izola igral doma neodločno (9:9) z Industrogradnjo, Skala pa je bila prosta. Velik uspeh je dosegla portoroška tenisačica Tanja Černe, ki je na državnem prvenstvu za mladince do 16 let v Splitu osvojila 2. mesto. Jadralec Jure Orel iz Kopra je zmagovalac serije regat za zlato jadro, posadka Kocjančič - Borštnar pa si je na svetovnem mladinskem prvenstvu v Splitu prijadrala 14. mesto. Mladi lipiški jahalci so bili na evropskem mladinskem prvenstvu v dresurnem jahanju v ZRN 13. (DK)

NOGOMET: sinoči v drugem srečanju Pokala Ž. Race

Bazoviški Zarji usoden drugi polčas

Pred torkovim uvodnim srečanjem proseškega turnirja med domačim Primorjem (kapetan Husu seže sodniku v roko) in San Nazariom. Zmagali so Prosečani z 1:0

San Marco - Zarja 2:0 (0:0)
STRELCA: v 51. min. Zullich, v 81. min. Leghissa.

SAN MARCO: Pavesi, Perich, Norbedo, Zullich, Midrin, Apollonio, Sardiello, Codiglia, Leghissa, Sannini, Chivella (Milič).

ZARJA: Del Bello (Racman), Grigic, Tognetti, Schillani, Borelli, A. Ražem, F. Ražem, Bon, Zugna, Sulcic, Zagar (Kalc).

Bazoviška Zarja, ki je sinoči nastopila v okrnjeni postavi, je v prvem polčasu imela več od igre in bi lahko tudi povedla, ko bi ne sodnik spregledal očitne enajstetrovke. V nadaljevanju je takoj povedel San Marco z lepim zadetkom Zullicha, devet minut pred koncem pa je podvojil Leghissa. Zarja je v tem delu skušala s protinapadi doseči gol, a zaman.

Drevi ob 20.30 se bo turnir za Pokal Ž. Race nadaljeval s pričakovano tekmo Vesna - Gaja. (M. Š.)

Konec tega tedna v zgoniškem športno-kulturnem centru tradicionalni ženski namiznoteniški turnir

Zelo kakovostna udeležba na 11. kraškem pokalu

Konec tega tedna se bo v zgoniškem športno-kulturnem centru odvijal tradicionalni ženski namiznoteniški turnir za 11. kraški pokal, ki ga v okviru praznovanj ob 25-letnici obstoja športnega krožka Kras organizira društveni namiznoteniški odsek.

Kot v prejšnjih izvedbah bo tudi letošnji turnir izredno kakovosten, saj bosta prisotna v Zgoniku letošnji ženski italijanski prvak Surgelati Arena iz Verone in Kemičar iz Hrastnika, ki je ob koncu minulega prvenstva osvojil odlično drugo mesto za Batiničev Mladostjo iz Zagreba. Po vsej verjetnosti bosta v Zgoniku prisotni tudi državna prvakinja Zampini in Vignola, ki ju v naših krogih prav dobro poznamo, saj sta bili v lanskem prvenstvu najzaslužnejši, da sta dvojno srečanje med Surgelatijem Arena in Krasom obakrat zaključili v lastno korist in privedli veronsko ekipo do prvega državnega naslova v svoji zgodovini.

V ekipi Kemičarja izstopa predvsem odlična mladinka Andreja Ojstršek, ena najboljših igralk v Jugoslaviji, ki je v lanskem izvedbi Kraškega pokala premočno zmagala med posameznicami, ko je v finalu premagala Čadežovo (Olimpija). V kategoriji ekipno pa so lani slavile ljubljankice z zmago 3:1 proti Kemičarju.

Poleg omenjenih treh ekip so svojo udeležbo potrdile še Semedela, Vrtojba, Recoaro iz Bocna, ki se bo tokrat predstavil s svojo drugo postavo, Grandi Motori iz Trsta s Callinovo na čelu ter tri ekipe domačega Krasa. Povabljen pa je bil tudi goriški Dom, ki se, žal, tekmovanja ne bo mogel udeležiti.

Prvi boji bodo stekli že v soboto, ko se bo ob 9. uri pričel ekipni del po sistemu Davis. Ekipe bodo razdeljene v dve skupini po pet v vsaki, prvi dve uvrščeni vsake skupine bosta napredovali v popoldanski polfinale. A ekipa Krasa bosta sestavljali izkušeni Milčeva in Bernardičeva, v B sestavi

bosta nastopili Sedmakova in Doljakova, ki se je po enoletnem premoru spet vrnila za zeleno mizo, v tretjo ekipo pa sodijo Ukmarjeva, Obadova in Mosettijeva, to je praktično ogródje ekipe, ki bo v letošnjem prvenstvu branila Krasove barve v B-ligi. Enajsti kraški pokal se bo končal v nedeljo, ko bodo na vrsti najprej posameznice ob 9. uri, nato pa še dvojice dve uri pozneje. V prvem tekmovanju bo zaposlenih kar deset najbolj izkušenih igralk Krasa, v drugem pa bo nastopilo pet dvojic organizatorja, tako da bomo lahko že po poldrugem mesecu intenzivnih priprav ugotovili kakšna je trenutno njihova forma. Sodeč po kakovosti nastopajočih igralk, se nam v soboto in nedeljo obeta v Zgoniku pravi športni praznik, ki bo prvi od številnih pobud, ki jih društvo namestila prirediti ob praznovanju četrtnega stoletja njegovega obstoja. (Z. S.)

Veliko priznanje Tanji Ukmar

Namiznoteniška sezona se še ni pričela, pa je bil namiznoteniški odsek Krasa že počaščen z novico, da je bila Tanja Ukmar povabljena na skupne priprave mladinske državne reprezentance, ki bodo stekle v Fiuggiju od jutri do 14. t. m. Res lepo zadoščenje za obetajočo mlado Krasovo igralko in za ves Krasov tabor, saj si je Ukmarjeva povabila v mladinsko državno reprezentanco povsem zaslužila sprito nekaj res odličnih dosežkov, ki jih je zabeležila v minuli sezoni.

Naraščajnici Martina Raubar in Lara Širca pa sta se udeležili od 17. do 23. avgusta treningov v deželni reprezentanci, ki se je pripravljala v Forniju di Sopra za bodoče nastope. Že v tem mesecu pa bo deželna reprezentanca nastopila na tekmovanju treh dežel Alpe-Adria (Slovenija, Koroška in Furlanija-Juljska krajina) in že takrat ugneta mladi Krasovi predstavnici obleči deželni dres. (Z. S.)

Na lokostrelskem tekmovanju v Mestrah

Dobri rezultati naših

Vesna Lutman

V Mestrah je bilo prejšnjo nedeljo lokostrelsko tekmovanje, ki so se ga udeležili športniki briškega društva

Naš prapor in bazoviške Zarje. V konkurenci 80 lokostrelcev so naši predstavniki dosegli zares dobre rezultate, kar pomeni, da so med boljšimi v Treh Benečijah. To velja v prvi vrsti za mladinske kategorije. Vesna Lutman, denimo, je ponovno žela velik uspeh, saj je med naraščajnicami zasedla prvo mesto.

V kategoriji dečkov je Boris Lutman (Naš prapor) zasedel 4. mesto; med naraščajniki sta brata David in Aleksander Coceani (Naš prapor) dosegla 4. in 5. mesto, med mladinci pa je bil Igor Krizmančič (Zarja) drugi.

Društvo Naš prapor pa je že pričelo s treningi v novi sezoni. Dokler bodo vremenske razmere ugodne, se bodo treningi odvijali na odprtem v Štandrežu, in sicer vsak tork in četrtek od 18. ure dalje ter ob sobotah, od 15.30 dalje. Kdor želi začeti s to športno panogo, tako so nam povedali pri društvu, se lahko javi kar med treningom.

S ponedeljkovega rednega občnega zbora ŠZ Jadran

Predsedniško poročilo D. Gantarja

V celoti objavljamo predsedniško poročilo dr. Draga Gantarja, ki ga je podal na ponedeljkovem rednem občnem zboru ŠZ Jadran.

Poročilo bo zelo kratko, četudi bi bil občni zbor verjetno zelo primeren za podrobno analizo pojava JADRANA na prizorišču zamejskega športa, posebej košarke, saj sovpada takorekoč z zaključkom obdobja zavidljive rasti zamejskega športa s košarko na čelu, ki nam je dala doživeti apoteozo z nepozabno udeležbo široke in številne publike, s čimer se je naš Jadran obogatil po razsežnosti in vsebini in s tem upravičeval tudi svoje ime na eni strani, na drugi pa s poskusom, kako se obdržati na položaju, ki smo si ga priborili z vztrajnim in vestnim delom, predvsem naših tekmovalcev, a tudi vseh športnih delavcev, ki jih je le ljubezen do košarke gnala, da so vztrajno kljubovali številnim nasprotnim tokom, ki so zavirali našo pot in delo.

Ravnodušno smo sprejeli meje, ki jih narava sama postavlja in so tako rekoč v človeku samem in se sprijaznili z dejstvom, da se struna ne da več kot toliko napeti.

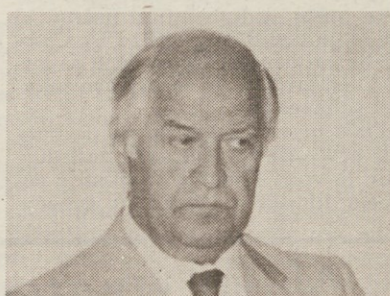
Živa pa bo v nas ostala zavest, da Jadran ni le generacijski pojav, kot so prenekatere pogrevali svojo iluzijo, ampak plod resnega dela igralcev in tistih, ki so tem igralcem skušali ustvariti in nuditi ustrezne pogoje.

Zamisel o oportunisti združevanja sil in moči je obrodila bogate sadove ne samo v mejah zaprtega okvira tega pojava, ampak je sprostila in sproščala silnice, ki ustvarjajo vedno širše pogoje uresničevanja poti, ki se je pred leti pionirsko lotil ozek krog ljudi, ki trdno veruje, da je treba tudi v športu nuditi naši zamejski mladini nekaj, kar jo utege dvigniti nad vsakdanje sivo poprečje in ji vcepiti zavest, da more in mora biti enakovredna vrstnikom, s katerimi delimo ta čudovita tla ob sinjem Jadranu.

Odveč bi bilo naštevati konkretne primere, s katerimi se ljubitelji športa soočamo v zadnjih letih, a ne moremo in ne smemo mimo dejstva, kako so vedno bolj številni tisti, ki so zamisel prepričano osvojili in ji s politiko "rno na zrno" dajajo iz leta v leto vedno večje razsežnosti.

Zgled torej privlačuje in ne more biti drugače! Tudi mi smo se hoteli držati reka starih Rimljanov "exempla trahunt", zato smo bili bolj naklonjeni materialnemu delu kot pa razgovarjanju in dogovarjanju, a se mu nismo izogibali, četudi smo od sestanka do sestanka ugotavljali, da pri več kot enem partnerju ni bilo objektivne politične volje doseči skupni imenovalec.

Razlogi so po našem skromnem mnenju najprej v človekovi majhnosti, ki ustvarja mentalne rezerve in kampanilizem, iz česar se nujno rojeva zavest in tiha želja, ki je sicer v bistvu zdrava in sprejemljiva, kako izpodrini

ti tekmece in prevzeti njegovo mesto. Bati se je le, da utegne način izničiti bogate pridobitve, ki jih pogojujejo le združene sile. Opravičljiva naj je zato drznost trditi, da ne bi verjetno nikoli spoznali do kraja tolikšnega števila vročih privržencev iz vrst slovenskega življa v zamejstvu, kot jih je zbral okoli sebe naš Jadran.

Se in še bi lahko govorili o argumentu, o združevanju športnih sil namreč, saj so izkušnje, ki smo jih dobili v teh osmih letih obstoja Jadrana, zelo zanimive in poučne. Četudi v bodoče ne bomo utegnili tako blesteti kot doslej, bo brez dvoma združena ekipa ostala svetel zgled, ki bo še marikoga prepričal o pravilnosti Jadranske linije.

Le mimogrede smo se dotaknili naših sijajnih in številnih navijačev, bogatega aspekta našega športnega udejstvovanja namreč, ki bi bil vreden in zasluži, da bi ga globlje obravnavali in s tem prepričljivo dokazali, kaj pravzaprav predstavlja naš Jadran v zamejstvu ter njegov delež pri ustvarjanju v našem človeku tiste samozvesti, ki mu pomaga preraščati iz občutka drugorazrednega pripadnika tržaške skupnosti v polnovrednega državljana. S tem v zvezi toplo priporočilo, da tudi te komponente ne gre zanemariti, marveč je treba zanj skrbeti na enak angažiran način kot za ekipo samo. Jadran naj ostane tisti širši pojem, ki zaobjema ene in druge, saj v Jadranu danes ne vidimo več samo naših atletov, ki so in ostanejo gonilna os z vso doslej dokazano centripetalno silo — o tem smo trdno prepričani — ampak tudi tisto številno, zvesto publiko, ki je ogromno pripomogla k pomembnosti in bogastvu Jadrana. Danes nas poznajo naši tržaški sodržavljani, poznajo nas športni delavci in publika srednje in severne Italije, kamor smo ponesli sporočilo in pričevanje o naši narodnosti biti v okviru italijanske republike, in ne nazadnje poznajo nas v Sloveniji in na Hrvaškem. Tako smo soustvarjali tisti skupni in enotni prostor vseh komponent, s katerimi in v katerem se izživlja narod in o čemer se danes toliko govori in piše.

Ne neznaten je bil zato, in je še vedno, prispevek v borbi za globalni zaščitni zakon našega življa in o tem so z nami trdno prepričani vsi, ki se s

tem problemom hvalevredno ubadajo. Zato lahko mirno gremo mimo mnenja nekaterih posameznikov — tudi iz naše krovne športne organizacije — ki so tako s svojim obnašanjem in zadržanjem do Jadranskih manifestacij tako s svojimi reakcijami skušali omaloveževati in emarginirati pomen dela in žrtev Jadranskih komponent.

Sem spada poleg ostalega tudi eksperiment vključitve v vrste naših košarkarjev igralca italijanske narodnosti, eksperiment, ki se je popolnoma obnesel ne samo v športnem smislu, ampak tudi in predvsem v težnji odpiranja do druge komponente tržaškega prebivalstva in dokazovanja, da je skupno sožitje ne le možno, ampak tudi donosno.

Dobili smo prijatelja več in to pričrnanega in iskrenega prijatelja!

Ne bi bilo napačno in narobe ponoviti ali celo ponavljati poizkus tudi v bodoče, vedno računajoč, da bi tako Jadranu koristili in da seveda ne bi škodovali kakega našega igralca.

Preden zaključimo teh nekaj misli, je umestno na tem mestu uradno poudariti pomen ustanovitve Finjadrana, ki je pripomogel in bo pripomogel tudi za naprej, da omili finančne pogoje, ki so nujno združeni z zahtevami, ki jih postavlja na dnevni red tako razsežna in pomembna organizacija, v kakršno je prerasel Jadran. Ustvarjalcem družbe in prisotnim podjetjem ali ustanovam v njej iskrena hvaležnost v imenu fantov, publike in športnih delavcev.

Prav tako ne moremo, ne da bi v polni meri priznali vloge, ki so jo odigrali kovači naše ekipe začeni pri Petru Brumnu, ki je prvi vcepljal pred desetimi in več leti našim fantom ljubezen do košarke in elemente, ki so jih nato izoblikovali v prave košarkarje ob spremljavi njegovih naslednikov Jožeta Splachala in Andreja Žagarja, ki ju ohranjamo v hvaležnem spominu — Žagarja tudi kot trenerja napredovanja v B ligo, z željo in voščilom, da bi Peter Brumen, ki je sedaj vzel v roke vajeti ekipe, ponovno uspel tudi v zahtevnem momentu, ko smo se navidezno predajali malodušju zaradi delnih neuspehov, ki smo jih doživeli v pretekli sezoni, opravičljivih vsekakor zaradi visoke kakovostne ravni prvenstva v pretekli sezoni in zaradi naše neizkušenosti nastopanja na tako zahtevnem nivoju. In prav na koncu beseda hvaležnosti in zahvale predstavnikom naših javnih občil ter sodelavcem in preko njih matičnim društvom, ki so s svojim idejnim pristopom in z odpovedmi na lastno škodo ustvarili pogoje, idejne in materialne, da je Jadran ne samo zaživel, ampak živel tako polno in bogato življenje. Da, četudi bi postavili piko za njegovim obdobjem, bo ostal svetel zgled in privlačni magnet za vse naše športnike in biser v analih zamejske košarke.

Odbojkarji in odbojkarice Sloge na Ravnah na Koroškem

Priprave nadvse uspele

Slogine odbojkarice prve in druge ekipe ter igralci prve so se po dvanajst dnevnih pripravah vrnili z Raven na Koroškem, kamor so se letos podali že šestič. Letošnje priprave so bile nadvse uspešne.

V prvih treh dneh so naši tečajniki opravili nekaj vzponov in daljših sprehodov po ravenski okolici, nato pa je steklo delo v telovadnicah. Tečajniki, ki jih je bilo 38, so pilili osebno tehniko in vadili taktiko, pri delu pa so bili res zelo vestni, tako da so bili trenerji z njimi zelo zadovoljni. Trenirali so pod vodstvom prof. Ivana Peterlina, Bruna Miliča in Pavla Morpurga, za delo s fanti pa je Slogi priskočil na pomoč tudi priznani ravenski odbojškarski strokovnjak Damjan Pogorevc.

čnik. Čisto vsi slogaši so med pripravami vidno napredovali in upamo, da se jim bo to bogato obrestovalo v prihodnjih prvenstvih, od katerih bo prav gotovo najpomembnejše in najzahtevnejše nastopanje ženske ekipe v C-2 ligi. Slogaši so del svojega bivanja na Ravnah na Koroškem posvetili tudi sprostivni in plavalnemu v pokritem bazenu in v Ivarčkem jezeru, seveda pa so si tudi ogledali rojstno hišo Prežihovega Voranca, velikana koroške zemlje.

Obenem pa so še poglobili stike z domačim športnim društvom Fužinar, s katerim je Sloga pobratena že 5 let in ki je našemu društvu tudi omogočilo te res uspele priprave. (INKA)

obvestila

ŠK KRAS
obvešča vse zainteresirane, da lahko nabavijo kupone ter rezervirajo teniško igrišče v Zgoniku v tajništvo športno-kulturnega centra ob ponedeljkih od 19.30 do 20.30.

ŠD PRIMORJE
obvešča, da so treningi za mlade nogometaše (od letnika 1970 do letnika 1978) ob torkih, sredah, četrtnih in petkih od 17. do 19. ure na proseškem igrišču.

ŠZ DOM
obvešča, da bo v torek, 9. septembra, prvi trening igralcev propaganda - mi-

nibasket (letniki 1972 in mlajši) v telovadnici Kulturnega doma s pričetkom ob 15. uri.

SK DEVIN
vabi vse člane in prijatelje kluba, da se polnoštevilno udeležijo spominskega pohoda Bazoviški junaki 86 v nedeljo, 7. septembra, ki ga organizira ŠZ Sloga.

KOTALKANJE: Začetniški tečaj
ŠD POLET
obvešča, da se bo 15. t. m. pričel tečaj kotalkanja za začetnike. Informacije in prijave na kotalkališču, Repentabska ulica, vsak dan od 18. do 20. ure.

Jesen 86: tudi priložnost za tesnejše stike

Prvi finalni turnir v malem nogometu Jesen 86, ki ga je v Gorici pripravilo ZSSD ob sodelovanju članov društva iz Dola, je dobro uspel. Tako lahko ocenimo prizadevanje prirediteljev, da bi sredi mesta samega pripravili srečanje najboljših postav z obeh strani meje, ki so se izkazale na poletnih turnirjih, ki so na Goriškem postali že tradicionalni. Naključje je hotelo, da so na poletnih turnirjih na Peči, Vojščinu, v Dolu in Opatjem selu zmagale različne ekipe, tako da je šlo za pravi finale najboljših. Pritrditev sama pa je prispevala tudi k boljšemu spoznavanju nogometašev med seboj, čeprav je treba reči, da praj po zaslugi poletnih turnirjev so se v zadnjih letih že spletle trdne vezi prijateljstva in sodelovanja društev ob meji. Tudi glede občinstva je treba izraziti pohvalne besede. V soboto in še posebno v nedeljo se je namreč ob igrišču glu-

honemih pri Kulturnem domu zbralo veliko ljudi z obeh strani meje, kar je prireditvi dalo še poseben pečat.

Na sliki ekipa iz Štandreža, ki je osvojila prvo mesto na turnirju Jesen 86.

Na atletskem prvenstvu Slovenije

Dobre uvrstitve borovceev

Konec tedna je večja skupina atletov AD Bor Infordata nastopila v Postojni na prvenstvu Slovenije za mlajše mladince in mladince. Po sklepu atletske zveze Slovenije je članom našega društva tudi uradno dovoljen nastop na prvenstvih Slovenije, pa čeprav samo izven konkurence.

Prvi dan so nastopili samo sprinterji, ki pa z vremenom niso imeli posebne sreče, saj je rezultat Mitje Možine 11"7 v mrzlem in vetrovnem vremenu ostal najboljši od vseh sedmih tekmovalnih skupin. Tudi ostali so v svojih skupinah zmagovali.

Povsem drugačno je bilo vreme drugega dne tekmovanja. Večina naših atletov je ne le postavljala osebne rekorde, pač pa tudi posegala po vidnih uvrstitvah. Predvsem gre omeniti dosežka Igorja Sedmaka, ki je v troskoku z rezultatom 13,28 m postavil nov absolutni društveni rekord, v skoku v daljino pa se je z rezultatom 6,22 m tudi visoko uvrstil.

Nad vse prijetno sta presenetili obe metalki kopja, Hrovatinova in Bavčarjeva, z metoma več kot 29 m oziroma 28 m. Ostali so v odsotnosti Možine, ki je v soboto nastopal za deželno reprezentanco v Brixnu, v teku na 200 m postavili nekaj osebnih rekordov. (B. R.)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70.- din, naročnina za zasebne mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo Tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

4. septembra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Naklepe proti libijskemu vodji razodel "The Wall Street Journal"

Kako ameriška tajna služba CIA skuša spodkopati oblast Gadafiju

Pakistan skrbi za varnost svojega zračnega prostora

ISLAMABAD — Pakistan načrta kupiti balone-radar, ki bi jih namestil vzdolž afganistanske meje, da bi zavaroval svoj zračni prostor. V prvih šestih mesecih letos so namreč sovjetska letala, ki jih upravljajo piloti Kabula, kar 300-krat kršili pakistanski zračni prostor.

Baloni-radar so prav takšni, kot so jih ZDA hotele uporabiti, da bi trgovcem z mamili preprečili vstop v Mehiko. Naprava je dejansko na zemljo pritrjen balon, ki v višini 750 metrov nosi občutljivo radarsko napravo. Balone izdeluje pridružena firma Westinghousa, občutljiva radarska naprava pa druga letala lahko odkrije kot vsak na letalo pritrjen radar, le da stane veliko manj.

Sovjetska letala, ki so zasledovala upornike in uničevala kolone, ki so upornikom prinašala orožje in hrano, so doslej imela lahko delo. Doslej je pakistanskemu prtiletalskemu topništvu uspelo samo enkrat sestreliti sovjetsko letalo SS 22, in sicer 17. maja letos, ko je poletelo globoko v pakistanski zračni prostor.

ZDA so naklonjene okrepitvi obrambe pakistanskega zračnega prostora, vendar se hkrati bojijo, da bi 4 milijarde dolarjev, ki jih je Washington namenil Islamabadu, zaradi naraščajočega nasilja, ki je v zadnjih mesecih zajel to državo, uporabili drugače.

Doslej je Islamabad v sodelovanju z Washingtonom in CIA dobro organiziral pomoč afganistanskim beguncem in upornikom, ki se borijo proti sovjetskim okupacijskim silam. Po nekaterih vesteh naj bi celo nekateri člani vlade Pakistana skrbeli za strategijo upornikov. Toda notranji položaj v državi zaskrbljuje predsednika Zia. Proti njemu se v zadnjem času množijo demonstracije, ki jih organizira vodja opozicije Benazir Bhutto. Odkar se je Bhutto vrnil v Pakistan, se vedno bolj odločno slišijo zahteve po obnovitvi demokracije in čimhitrejšem razpisu volitev.

WASHINGTON — Ni nobena tajnost, da bi ameriški predsednik Ronald Reagan najraje poslal libijskega vodjo Muamarja Gadafija na oni svet ali mu vsaj odvzel oblast. Glasniki Bele hiše tega ne skrivajo, sicer pa so že sama dejanja dovolj zgovorna. Najjasnejše so Reaganove namere prišle do izraza letošnjega 15. aprila, ko so se ameriški bombniki spravili nad Tripolis z namenom, da uničijo vojašnico, v kateri je Gadafi stanoval. ZDA vidijo v libijskem prvaku enega izmed podpihvalcev oziroma organizatorjev mednarodnega terorizma in se ga hočejo rešiti s katerimikoli sredstvi.

Razumljivo je, da so v teh ameriških pobudah soudeležene tudi tajne službe. Prav v teh dneh je newyorški dnevnik "The Wall Street Journal" objavil nekaj podrobnosti o načrtu, ki naj bi ga skušala uresničiti CIA. Časopis ne navaja svojih virov, ni si pa težko predstavljati, da so njegove informacije zanesljive.

Eden glavnih ciljev, ki ga po pisanju newyorškega dnevnika zasleduje CIA, je vreči Gadafija z oblasti s pomočjo libijske notranje in zunanje

opozicije. Slednja naj bi bila razdeljena v približno 10 različnih skupin in ameriški tajni agenti naj bi jo skušali okrepiti tudi s spodbujanjem njihove združitve. Posebno pozornost naj bi CIA namenila opozicijskim krogom v vrstah libijske vojske, ki slej ko prej predstavljajo glavno oporo oblasti v državi.

"The Wall Street Journal" nadalje piše, da ZDA skušajo pripraviti Francijo do tega, da bi napadla libijske oborožene sile v Čadu. Sedanji trenutek naj bi bil za kaj takega ugoden, ker da je nezadovoljstvo med libijskimi četami v Čadu razširjeno, kot naj bi dokazovalo množično dezerterstvo. CIA naj bi se proti Gadafiju bojevala tudi s propagando. S prikrojenimi ali kar izmišljenimi vestmi naj bi skušala ošibiti njegov položaj tako v Libiji kot v mednarodnih odnosih.

Ob navajanju načrta CIA newyorški dnevnik pripominja, da je kljub vsemu libijski vodja videti še vedno trdno na oblasti in da je težko uzreti na obzorju osebnost, ki bi Gadafija lahko spodrinila z oblasti.

Mikijeve kuharske specialitete

Francoski kuhar Paul Bocuse, eden najbolj znanih svetovnih »chefov«, zgovorno ocenjuje najnovejšo knjigo receptov priljubljenega Mikija. Pristno Mikijevo kuhinjo lahko poskusite v francoski restavraciji v Epcotu v Floridi (AP)

Nova strategija terorja Pinochetove fašistične diktature

Ilegalna »policija« ustrahuje čilske demokrate

Novo sporočilo Amnesty International o stopnjevanju režimskega nasilja nad opozicijo

SANTIAGO — Čilske varnostne sile so vzpostavile novo strategijo terorja, s tem da se poslužujejo ilegalnih organizacij za ugrabitve, mučenja in moritve, katerih žrtve so čedalje pogostejše demokratični Cilenci, ki se upirajo Pinochetovi strahovladni. Kljub naraščajočemu protestu proti vladni politiki, in morda prav zaradi tega, se v zadnjih letih stopnjuje kriminalno delovanje takih ilegalnih skupin, ki razsajajo z napadi in ustrahovanjem kar pri bellem dnevu, in to brez vsake nevarnosti, da jih uradna oblast preganja, saj jim nasprotno daje potuho in jih celo podpira. Hkrati so zaostrele svoje posege tudi uradne policijske sile, saj so postale množične aretacije po letu 1983 vsakodnevna praksa.

Najpogostnejše žrtve »illegalne« in uradne represije so duhovniki, sindikalisti, voditelji prepovedanih demokratičnih strank, kot tudi čisto navadni prebivalci revnih predmestij Santiaga in drugih večjih čilskih mest, ki že samo zaradi skrajne bede, v katero jih je Pinochet potisnil, nasprotujejo režimu. Delovanje policijskih sil se v ustrahovanju prebivalstva prepleta z onim omenjenih ilegalnih sku-

pin, in o tem obstajajo, kljub vsem zanikanjem uradnih oblasti, trdni dokazi, kot na primer dokumenti iz sodnih aktov, ki jih je zbrala mednarodna organizacija za obrambo političnih preganjanцев Amnesty International.

Ta je namreč izdala novo poročilo z naslovom »Skrivne in ilegalne dejavnosti čilskih varnostnih sil«, v katerem razkrinkava čedalje večje napore Pinochetovega režima, da utiša vsako obliko opozicije. Pri tem navaja množične »čistke« policije in oddelkov vojske v predmestnih »poblaciones«, ko so maja aretirali več kot 15.000 ljudi, kar predstavlja nujhušo obliko množične represije po vojaškem udaru leta 1973, ko so krvniki umorili na stotine demokratičnih Čilencev, zelo veliko število pa jih je za zmeraj izginilo. Z obsednim stanjem, ki so ga proglasili že tedaj, se je oblast varnostnih sil povečala do samovolje: stranke so prepovedali, demokratične politike, sindikaliste in časnikarje pa stalno ustrahujejo in zapirajo, že samo zato, ker so kritizirali režim ali poskusili prirediti mirne demonstracije.

V zadnjih časih, poudarja Amnesty International, pa se je najbolj razpaslo delovanje ilegalnih skupin, ki so izredno dobro organizirane, uživajo krepko finančno podporo in razsajajo povsem nezakonovano. Prevažajo se v avtomobilih brez evidenčnih tablic, razpolagajo pa s podrobnimi podatki o svojih žrtvah, ki jih očitno prejemajo od Pinochetovih tajnih služb. Kljub ogromnemu številu kršitev človečanskih pravic pa sodišča niso hotela ali mogla preganjati storilcev, niso obsodila nobenega člana varnostnih sil zaradi mučenja ali uboja političnih jetnikov, Amnesty International pa razpolaga s podatki o desetinah in desetinah kriminalnih posegov, v katerih so bile neposredno vpletene policijske in vojaške sile, skupaj z omenjenimi »illegalnimi« skupinami. Poročilo se zato zaključuje, da si verjetno brez velikega zaupanja v naslovnik, s pozivom čilski vladi, naj prepreči delovanje teh skupin, preveri delo uradnih varnostnih sil in zajamči takojšnjo možnost pravne obrambe vseh političnih zapornikov.

Gozdarjeva Urška

Riše in piše:
IVICA MITROVIĆ

1.

Gorbačov osvaja Američane

WASHINGTON — Samovoljnost in starokopitnost, s tema izrazoma so bili ameriški politični opazovalci vajeni označevati do nedavnega linijo in slog Kremlja, kot so ocenjevali za starikavo in razočarajočo kakovost govorov moskovskih sivih eminenc. Kaže pa, da so se danes stvari spremenile, kot je soditi iz uvodnika Stephena Rosenfelda, enega največjih ameriških izvedencev za zgodovino SZ v enem najuglednejših časopisov ZDA. Vsebinski predlogov sovjetskih voditeljev krepko presega kričečo propagando izpred več let. Nov slog je uvedel in uveljavil Gorbačov, najbolj zgovoren dokaz je pa bil njegov zadnji televizijski govor 18. avgusta o prekinitvi jedrskih poskusov.

Njegovo izražanje je bilo kleno in jasno, njegove vedno konkretne in dosledne argumentacije pa imajo moč prepričevanja in resničnosti, je naglasil Rosenfeld. Ni jih sploh mogoče primerjati s »smrtno prozo« Brežnjeva in drugih sovjetskih voditeljev prejšnjih generacij.

Gorbačov je privlačen, katalizira pozornost poslušalcev in začne ugajati tudi ameriški najširši javnosti, kljub temu, pravi uvodničar Washington Posta, da se ni nikoli odpovedal logiki marksizma-leninizma in realnega socializma.

Čudno puščavsko letališče

KAIRO — Letališče sinajskega glavnega mesta El Tor, kakih 400 km jugovzhodno od Kaira, je nedvomno eno najbolj čudnih na svetu, kot piše egipovski dnevnik Al Gumhuriya. Po pristajalni stezi se klatijo črede ovac, pa tudi kamele niso redek pojav na stezi, ki sploh ni ograjena. Piloti so zato protestirali in sklenili, da ne bodo več pristajali v El Toru, dokler ne bodo pristajalne steze ogradili, saj se bojijo, da bi si našli pred letalom kamelo, ovco ali morda kakšno drugo žival.

Guverner mesta se je pred dnevi osebno podal na letališče, da bi ugotovil, kakšen je prazprav položaj, in se je zgrozil: kot so se pritoževali piloti, so se na stezi pasle ovce, kamele pa so

se podile, ne da bi jih kdo motil. Nemudoma je posegel pri ministrstvu za prevoze, in pričakovanju delavcev, ki bodo morali stezo ograditi, pa je naročil policiji, naj letališče zastraži in, če bo potrebno, tudi strelja na predzrne živali, da bi tako vsaj za silo zagotovili varnost pri pristajanju in vzletu letal.

Letališče v El Toru so zgradili leta 1958, zaprli pa leta 1967, ob izraelski okupaciji. Spet so ga odprli pred dvema letoma, še zdaj pa so opazni sledovi vojne. Kot poroča dnevnik Al Gumhuriya, letališka zgradba nima ne oken ne vrat, nima vođe, kaj pa so sanitarije, tega nihče ne ve. Ni potrebno posebno poudarjati, da v čakalnici eltorskega letališča ni stolov.